

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ
У НИШУ**

ИЗВЕШТАЈ

О САМОВРЕДНОВАЊУ

Ниш, 2016.

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
UNIVERSITY OF NIŠ

ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ
FACULTY OF OCCUPATIONAL SAFETY

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, 18000 Ниш, Чарнојевића 10 А, Тел: (018)529-701, Факс: (018)249-962, Т.Р.840-1747666-77, ПИБ 100663853, М.Б.07226063
E-mail: info@znrfaq.ni.ac.rs, www.znrfaq.ni.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Ниш, 2016.

Садржај

СТАНДАРД 1. СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	3
СТАНДАРД 2. СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА	11
СТАНДАРД 3. СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	20
СТАНДАРД 4. КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	26
СТАНДАРД 5. КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА	36
СТАНДАРД 6. КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА	43
СТАНДАРД 7. КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА	53
СТАНДАРД 8. КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА	58
СТАНДАРД 9. КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА	71
СТАНДАРД 10. КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ	76
СТАНДАРД 11. КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ	81
СТАНДАРД 12. ФИНАНСИРАЊЕ	85
СТАНДАРД 13. УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА	93
СТАНДАРД 14. СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА	98

**СТАНДАРД 1.
СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА**

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности

1.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду је врхунска образовна и научна институција у научној области Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду која обавља делатности за које је регистрована у складу са Законом о високом образовању, Законом о научно-истраживачкој делатности и другим важећим прописима. Делатности којима се бави Факултет прецизније су дефинисане Статутом Факултета.

Факултет обавља своју образовну делатност кроз девет студијских програма:

- два програма основних академских студија („Заштита на раду“ и „Заштита животне средине“),
- шест програма мастер академских студија („Инжењерство заштите на раду“, „Инжењерство заштите животне средине“, „Инжењерство заштите од пожара“, „Управљање ванредним ситуацијама“, „Управљање коминалним системом“ и „Управљање заштитом животне средине“) и
- два програма докторских академских студија („Инжењерство заштите на раду“ и „Инжењерство заштите животне средине“).

Студијски програми за сва три нивоа студија су усвојени по процедури коју прописују Закон о високом образовању, Статут Универзитета у Нишу и Статут Факултета. Студијске програме је размотрило Наставно-научно веће Факултета. Научно-стручно веће за техничко-технолошке науке Универзитета у Нишу је утврдило предлоге свих студијских програма, осим студијског програма мастер академских студија „Управљање заштитом животне средине“ чији је предлог утврдило Научно-стручно веће за мултидисциплинарне студије. Сенат Универзитета у Нишу је усвојио све студијске програме.

У складу са бројем студената за који су акредитовани студијски програми, а у сагласности са потребама које одређује Универзитет у Нишу и Влада Републике Србије, Факултет од школске 2014/2015. године у прву годину студија уписује на основне академске студије 360 студената, на мастер академске студије 160 студената и на докторске академске студије 10 студената. Ови бројеви су у складу са просторним, кадровским и материјалним могућностима Факултета за обезбеђење квалитетне наставе и квалификација које су предвиђене одговарајућим студијским програмом.

Поред образовне делатности, Факултет се бави и научно-истраживачким радом, који је делом у функцији осавремењивања и побољшања квалитета наставе, али и у функцији развоја научне мисли у области инжењерства заштите животне средине и заштите на раду. Факултет настоји да унапреди квалитет и квантитет публикованих радова, као и да успостави евиденцију о публикованим радовима кроз информациони систем. Осим образовног и научноистраживачког рада, Факултет се бави и развојним истраживањима и пружањем стручних услуга трећим лицима, чиме, са једне стране, остварује додатне приходе, а са друге стране, обезбеђује повезаност наставе са науком, инжењерском струком, привредом и друштвеном заједницом.

Факултет заснива своје деловање и улогу у образовном систему Републике Србије на својој Мисији и Визији.

СТАНДАРД 1

МИСИЈА

Мисија Факултета заштите на раду у Нишу је да:

- ОБРАЗУЈЕ инжењере са високим нивоом менаџерских знања у областима заштите на раду, заштите од пожара и заштите животне средине, управљања ванредним ситуацијама и комуналним системом,
- ИСТРАЖУЈЕ појаве и процесе у радној и животној средини, примењујући најбоље доступне технике,
- РАЗВИЈА системски приступ у образовању и научним истраживањима и дефинише квалитетна одржива решења,
- СТУДЕНТИ буду активни учесници образовног и истраживачког процеса у ком стичу знања и вештине, која им обезбеђују водећу позицију на тржишту знања,
- У ОКРУЖЕЊУ буде активан учесник који знањем и компетентношћу нуди најбоља решења за побољшавање квалитета живота и одрживи развој.

ВИЗИЈА

- Развијамо се као водећа, врхунска и савремена установа јединственог европског образовног простора, са јасно израженим лидерским амбицијама у образовању и науци на простору Западног Балкана.
- Наши студенти поседују инжењерска и менаџерска знања и вештине који им обезбеђују водећу позицију у областима безбедности и здравља на раду, заштите од пожара, заштите животне средине, управљања ванредним ситуацијама и комуналним системом.
- Повезани са окружењем дефинишемо најбоља решења за одрживи развој.

Да би одржао свој реноме и углед, Факултет редовно прати квалитет и успешност спровођења студијских програма, и њихову сврсисходност и друштвену оправданост, у складу са Политиком квалитета и Стратегијом обезбеђења квалитета.

Полазећи од основних принципа менаџмента квалитетом, највише руководство Факултета заштите на раду у Нишу утврдило је Политику квалитета која:

- Обезбеђује разумевање текућих и будућих потреба корисника услуга Факултета, испуњава њихове захтеве у тежњи да превазиђе њихова очекивања,
- Омогућава највишем руководству да креира амбијент у коме запослени могу да постану потпуно укључени у испуњавање мисије и циљева Факултета,
- Омогућава потпуно учешће свих запослених и коришћење њихових способности у постизању максималне добити за Факултет,
- Осигурава ефикасније остваривање жељених резултата, јер се ресурсима и активностима управља као процесима,
- Обезбеђује индентификовање, разумевање и управљање међусобно повезаним процесима као системом, који доприноси ефикасности и ефективности у достизању циљева Факултета,
- Претпоставља континуирано унапређивање свих перформанси Факултета,
- Осигурава да ефективне одлуке буду засноване на анализи података и информација.

СТАНДАРД 1

Садашње деловање у области квалитета заснива се на Стратегији обезбеђења квалитета коју је усвојио Савет Факултета 21.12.2016. године и која представља полазни документ из ове области на Факултету. Ова Стратегија сумира основне поставке за квалитетно управљање свим процесима у високошколској установи, наводећи најважнија опредељења, правце деловања и основне приоритете.

Стратегија обезбеђења квалитета има карактер средњорочног плана унапређења квалитета у области наставе на сва три нивоа студија, као и у поступку вредновања студената, обезбеђивања уџбеника, литературе и ненаставне подршке процесу наставе. Такође се износи опредељење за унапређење квалитета истраживања и управљања високошколском установом. На овај начин Факултет се определио за изградњу организационе културе квалитета и утврдио претпоставке за успешно повезивање наставне, научно-истраживачке и стручне делатности.

Контрола испуњености основних задатака и циљева Факултета инкорпорирана је у све поступке деловања факултетских тела, организационих јединица и комисија и усклађена је са мисијом, визијом, Политиком квалитета и Стратегијом обезбеђења квалитета. Унапређење квалитета наставног процеса подразумева тежње за повећањем ефикасности студирања, уз одржање високих стандарда постигнутих исхода и компетенција, уз компатибилност са водећим високошколским установама ове врсте у свету.

Мере за обезбеђење квалитета дефинисане су у складу са препорукама Националног савета за високо образовање о поступцима, стандардима, критеријумима и механизмима који обезбеђују квалитет у области високог образовања. Мере за обезбеђење квалитета дефинисане су у Стратегији обезбеђења квалитета и обухватају следеће:

- Утврђивање начина (стандарда) и поступака за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета програма и процеса који су доступни јавности и периодично се преиспитују,
- Изградњу организационе структуру за обезбеђење и континуирано унапређење система квалитета,
- Обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета студијског програма,
- Квалитет наставног процеса,
- Квалитет научно-истраживачког и стручног рада,
- Обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета наставника и сарадника,
- Квалитет студената,
- Обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
- Обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета управљања и пословођења Факултетом и квалитета ненаставне подршке,
- Обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета простора и опреме,
- Обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета финансирања,
- Обезбеђивање веома значајне улоге студената у процесу обезбеђења и континуираног унапређења квалитета,
- Систематско праћење, анализа ризика, периодична провера и континуирано унапређење система квалитета.

СТАНДАРД 1

Мере за обезбеђење квалитета дефинисане су и у Акционом плану за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период 2016-2019. године (ознака документа Q-SE.O1.1.1).

Најзначајнији субјекти обезбеђења и континуираног унапређења квалитета дефинисани Стратегијом обезбеђења квалитета су: стручни и органи пословођења и управљања, студенти, наставници, сарадници, ненаставно особље. Сви запослени на Факултету и сви субјекти квалитета имају право и обавезу да учествују у процесу и поступцима обезбеђења и континуираног унапређења система квалитета. Права и обавезе субјеката квалитета дефинисана су у оквиру организационе структуре Факултета заштите на раду у Нишу, Статутом и другим општим актима Факултета, као и у процедури Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета (ознака документа Q-SE.P3.1).

Студенти као субјекти обезбеђења квалитета су укључени у рад стручних тела (Научно-наставно веће, Савет Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за самовредновање), као и у процес самовредновања студијских програма, наставе и услова рада. Студентско вредновање се спроводи редовно путем анкета.

Области обезбеђења квалитета дефинисане су у складу са стандардима и смерницама за интерно обезбеђење квалитета високошколских установа изнетим и обухватају следеће области:

- Успостављање, праћење и периодична ревизија студијских програма
- Оцењивање студената
- Обезбеђење квалитета наставног особља
- Ресурси за учење и подршка студентима
- Систем информација
- Јавност информација

Усвојена стратегија и политика квалитета реализују се кроз активности управе Факултета, свих наставника, сарадника, тела и комисија на Факулету, кроз све процесе рада и у складу са постављеним циљевима у годишњим плановима. Разматрањем периодичних извештаја о раду Факултета, може се рећи да је реализација контроле квалитета сврсисходна и усклађена са стратешким циљевима и свеобухватном политиком Факултета.

Политика квалитета је јавно доступна на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-01-PolitikaKvaliteta.html>

Стратегија обезбеђења квалитета је јавно доступна на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-06-StrategijaKvaliteta.html>

СТАНДАРД 1

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 1:

Факултет је у највећој мери испунио захтеве Стандарда 1, усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета која садржи све захтеване елементе Стандардом 1. Стратегију је усвојио Савет Факултета и јавно је објављена на интернет страници Факултета.

У претходном периоду Стратегија обезбеђења квалитета није преиспитивана, коригована или допуњена у циљу прецизнијег дефинисања боље основе за израду будућих акционих планова и њихово доследно спровођење.

1.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Опредељење високошколске установе за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета	S	Усвојена Политика квалитета и иновирана Стратегија обезбеђења квалитета	+++
		Усвојен акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета у претходном периоду	++
		Постојање неопходних ресурса за обезбеђење и унапређење квалитета	++
		Политика квалитета и Стратегија обезбеђења квалитета су јавно доступна документа	+
		Успостављени стандарди и поступци за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење Стратегије обезбеђења квалитета	+++
	W	Преиспитивање Стратегије обезбеђења квалитета се недовољно често спроводи	+
	O	Коришћење процеса самовредновања за изналажење нових начина унапређења квалитета	+++
	T	Недостатак јасне државне политике у домену управљања квалитетом и усклађеност са стандардима квалитета	+++
		Недостатак јединствене политике у домену управљања квалитетом на нивоу Универзитета	++
		Недовољна свест запослених о значају добро дефинисане стратегије обезбеђења квалитета	++
		Недовољна финансијска средства за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета	+++
	Мере за обезбеђење квалитета	S	Мере за обезбеђење квалитета су јасно дефинисане
W		Недостатак веровања да ће се прокламоване мере за обезбеђење квалитета заиста и спровести	++
O		Коришћење информатичке подршке за спровођење мера за обезбеђење квалитета	+++
T		Недовољна финансијска средства којима би се спроводиле мере за обезбеђења квалитета	+++

СТАНДАРД 1

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Субјекти обезбеђења квалитета	S	Субјекти за обезбеђење квалитета су јасно дефинисани	+++
		Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду су на задовољавајућем нивоу чији су показатељи високе оцене добијене на основу упитника за вредновање квалитета наставног процеса	++
		Одржавање комуникације са бившим студентима остварује се кроз алумни Факултета	++
	W	Слаба мотивисаност запослених и студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена	++
	O	Очекивана тежња и жеља студената и млађих запослених да се Факултет мења и унапређује	+++
		Активније учешће запослених и студената у процесу обезбеђивања квалитета	++
		Институционално јачање органа и тела Факултета у домену обезбеђења квалитетом	+++
		Спровођење упитника о квалитету исхода студијског програма за послодавце	++
	T	Недовољна финансијска средстава којима би се награђивало велико додатно ангажовање запослених у процедурама обезбеђења квалитета	++
		Чланови Комисије за обезбеђење и проверу квалитета свој рад у тој комисији обављају поред својих редовних обавеза	++
Области обезбеђења квалитета	S	Области за обезбеђење квалитета су јасно дефинисане	+++
	W	Све области обезбеђења квалитетом нису обухваћене проверама у претходном периоду	++
	O	Акционим планом за период 2016-2019 обухваћене су све области обезбеђења квалитетом	+++
	T	Отпор увођењу механизма контроле у појединим областима	+++
Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности	S	Перманентна и квалитетна сарадња са привредом обезбеђује добре повратне информације	++
		Велики број наставника и сарадника учествује у реализацији научноистраживачких пројеката	+++
	W	Учестовање у међународним пројектима	++
		Делимична усклађеност наставе и научноистраживачког рада	++
	O	Учестовање у међународним пројектима	++
		Повећање компетенције наставника и сарадника кроз објављивање радова у часописима са SCI/SSCI листе	+++
		Учестовање на едукативним семинарима посвећеним обезбеђивању квалитета	+

СТАНДАРД 1

		Међународна сарадња	++
	T	Недовољна финансијска средства којима би се спровидиле научноистраживачке делатности	+++

1.3 Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Искористити предности које пружа процес самовредновања за унапређење Стратегије обезбеђења квалитета и свих процеса везаних за унапређење квалитета;
- Периодично преиспитивати Стратегију обезбеђења квалитета и све остале документе који из ње проистичу;
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве проблематиком обезбеђивања и унапређења квалитетом и покренути трагање за партнерским институцијама;
- Перманентна едукација свих запослених у области обезбеђења квалитета;
- Доследно спроводити све планиране активности које су дефинисане акционим планом;
- Перманентно подизати свест о значају Стратегије обезбеђења квалитета;
- Планирати материјалне услова и средства за техничко спровођење појединих процедура, уз награђивање извршилаца;
- Појачати контролу реализације утврђених стандарда квалитета у свим сегментима обезбеђења квалитета;
- Институционално јачати органе и тела Факултета у домену управљања квалитетом.
- Информисати и додатно мотивисати студенате за активније укључивање у процесу обезбеђења квалитета и свих докумената који из ње проистичу.

1.4 Показатељи и прилози уз стандард 1

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.1.а [Одлука о усвајању Стратегије обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2.а. [Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период 2016-2019](#)

Прилог 1.3.а. [Одлука о усвајању Акционог плана](#)

Прилог 1.4. [Политика квалитета](#)

Прилог 1.4.а. [Одлука о усвајању Политике квалитета](#)

Прилог 1.5. [Процедура за доношење, периодично преиспитивање и континуирано унапређење Стратегије обезбеђења квалитета](#)

**СТАНДАРД 2.
СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА
ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА**

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности

2.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Полазећи од Политике квалитета Факултета, Стратегије обезбеђења квалитета Факултета и Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је усвојила Комисија за акредитацију и проверу квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета је 2013. године извршила преиспитивање и ревидирање документа који се односе на стандарде и поступке за обезбеђење квалитета. Поступак је спроведен у складу са документима: Процедура за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење стандарда за обезбеђење квалитета (ознака документа Q-SE.P2.1) и Процедура за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење процедура за обезбеђење квалитета (ознака документа Q-SE.P2.2). Стандарде обезбеђења квалитета и процедуре за обезбеђење квалитета усвојило је Наставно-научно веће Факултета на седници одржаној 07.05.2013. године.

Стандарди обезбеђења квалитета

Стандарди који чине одреднице за обезбеђење, контролу и унапређење квалитета на Факултету су дефинисани документима које је донео Национални савет за високо образовање: Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Документом Стратегија обезбеђења квалитета (ознака документа Q-SE.ST) су прецизније дефинисане мере за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета на Факултету.

Дефинисани стандарди за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета сагласни су са областима за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета на Факултету и мерама за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета дефинисаним у Стратегији обезбеђивања квалитета.

Стандардима за обезбеђење квалитета дефинисан је минимални ниво квалитета у следећим областима:

- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА
 - Припрема и усвајање студијских програма
 - Доступност информација о студијским програмима
 - Вредновање квалитета студијских програма
- СТАНДАРДИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА
 - Стандарди квалитета планова рада
 - Стандарди квалитета наставе
 - Стандарди квалитета у оцењивању

СТАНДАРД 2

- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА
 - Обезбеђивање услова за научно-истраживачки рад
 - Развојна политика научно-истраживачког и стручног рада
 - Стратегија научно-истраживачког и стручног рада
 - Планови научно-истраживачког и стручног рада
 - Обезбеђивање услова за научно-истраживачки рад и научно усавршавање
 - Етички стандарди у научно-истраживачком раду
 - Рад са младим научним истраживачима
 - Стандарди у погледу обима и квалитета научно-истраживачког рада
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СТУДЕНАТА
 - Стандарди квалитета новоуписаних студената
 - Стандарди квалитета студената укључених у наставни процес
 - Стандарди у обезбеђивању једнаких могућности студирања
 - Стандарди квалитета студената који су завршили студије
 - Стандарди у студентском организовању и деловању
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ЛИТЕРАТУРА
 - Обезбеђивање литературе
 - Препоручена литература
 - Обим обавезне литература
 - Начин утврђивања литературе
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА
 - Стандарди квалитета библиотечких ресурса
 - Стандарди квалитета набавне политике
 - Стандарди квалитета обраде библиотечке грађе
 - Стандарди квалитета у приступу библиотечким фондовима
 - Стандарди квалитета библиотечког особља
 - Стандарди квалитета информатичких ресурса
 - Стандарди квалитета набавне политика
 - Стандарди квалитета особља у Рачунско-информационом центру
 - Стандарди квалитета интернет презентације Факултета
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА УПРАВЉАЊА И КВАЛИТЕТА НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ
 - Утврђивање надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршка
 - Стандарди управљања
 - Стандарди пословођења
 - Планови рада Факултета
 - Стандарди ненаставне подршке
 - Услови рада

СТАНДАРД 2

- Избор нових радника, увођење у посао и напредовање
- Забрана дискриминације
- Решавање сукоба на радном месту и заштита права запослених
- Канцеларијско пословање и ток документације
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ
 - Квалитет простора и опреме
 - Стандарди одржавања простора и опреме
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ФИНАНСИРАЊА
 - Обезбеђивање и планирање финансирања
 - Одговорност за наменско трошење средстава
 - Извори финансирања
 - Јавност и транспарентност финансирања
- СТАНДАРДИ САМОВРЕДНОВАЊА И ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
 - Учешће студената у процесу обезбеђења квалитета
 - Учешће студената у процесу самовредновања
 - Учешћа студената у процесу унапређивања квалитета
 - Систематско праћење и периодична провера квалитета
 - Доступност јавности

Документ Стандарди обезбеђења квалитета је доступан свим запосленим, студентима и јавности на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-04-StandardiKvaliteta.html>

Надлежности субјеката у систему обезбеђења квалитета

Права и обавезе појединих у систему обезбеђења квалитета дефинисана су у оквиру организационе структуре Факултета заштите на раду у Нишу, Статутом и другим општим актима Факултета, као и у процедури Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета (ознака документа Q-SE.P3.1).

Процедуре обезбеђења квалитета

Полазећи од Политике квалитета Факултета, Стратегије обезбеђења квалитета Факултета, Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је усвојила Комисија за акредитацију и обезбеђење квалитета, а на основу Стандарда за обезбеђење квалитета, дефинисане су процедуре обезбеђења квалитета.

Процедуре за обезбеђење квалитета се утврђене посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета на Факултету.

Преглед процедура обезбеђења квалитета на Факултету са ознакама докумената дат је у следећој табели:

СТАНДАРД 2

1.	Процедура доношења, периодичног преиспитивања и континуираног унапређења Стратегије обезбеђења квалитета	Q-SE.P1.1
2.	Процедура доношења, периодичног преиспитивања и континуираног унапређења стандарда за обезбеђење квалитета	Q-SE.P2.1
3.	Процедура доношења, периодичног преиспитивања и континуираног унапређења процедура за обезбеђење квалитета	Q-SE.P2.2
4.	Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета	Q-SE.P3.1
5.	Процедура за одобравање, праћење и контролу студијских програма	Q-SE.P4.1
6.	Процедура прикупљања информација о студијском програму од екстерних заинтересованих страна	Q-SE.P4.2
7.	Процедура непрекидног осавремењивања садржаја курикулума студијских програма	Q-SE.P4.3
8.	Процедура провере применљивости знања и вештина из курикулума студијских програма	Q-SE.P4.4
9.	Процедура обавештавања заинтересоване јавности о студијским програмима	Q-SE.P4.5
10.	Процедура провере рада наставника сарадника	Q-SE.P5.1
11.	Процедура доношења плана извођења наставе	Q-SE.P5.2
12.	Процедура праћења и оцењивања квалитета наставе	Q-SE.P5.3
13.	Процедура дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе	Q-SE.P5.4
14.	Процедура утврђивања програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса	Q-SE.P5.5
15.	Процедура систематског осмишљавања, припреме и реализације научно-истраживачких и стручних пројеката	Q-SE.P6.1
16.	Процедура систематског праћења и оцењивања обима и квалитета научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника	Q-SE.P6.2
17.	Процедура издавачке делатности	Q-SE.P6.3
18.	Процедура и услови за избор наставника и сарадника	Q-SE.P7.1
19.	Процедура систематског праћења, оцењивања и подстицања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника	Q-SE.P7.2
20.	Процедура перманентне едукације, усавршавања и учешћа на научним и стручним скуповима наставника и сарадника	Q-SE.P7.3
21.	Процедура обавештавања потенцијалних и уписаних студената о Факултету и студијама	Q-SE.P8.1
22.	Процедура селекције и уписа студената	Q-SE.P8.2
23.	Процедура утврђивања и објављивања критеријума, правила и поступака оцењивања	Q-SE.P8.3
24.	Процедура анализе, оцене и унапређивања метода и критеријума оцењивања студената	Q-SE.P8.4

СТАНДАРД 2

25.	Процедура корективних и превентивних мера у случају неправилности у оцењивању	Q-SE.P8.5
26.	Процедура обезбеђивања уџбеника и друге литературе неопходне за реализацију студијских програма	Q-SE.P9.1
27.	Процедура доношења општег акта о уџбеницима	Q-SE.P9.2
28.	Процедура систематског праћења и оцењивања квалитета уџбеника и друге литературе	Q-SE.P9.3
29.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима библиотечког фонда	Q-SE.P9.4
30.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима информатичких ресурса	Q-SE.P9.5
31.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања компетентности и мотивисаности особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру	Q-SE.P9.6
32.	Процедура упознавања студената са начином рада у библиотеци и рачунском центру	Q-SE.P9.7
33.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања организације управљања	Q-SE.P10.1
34.	Процедура заснивања радног односа, напредовања и усавршавања ненаставног особља	Q-SE.P10.2
35.	Процедура обезбедјења квалитета простора и опреме	Q-SE.P11.1
36.	Процедура обезбеђена квалитета финансирања	Q-SE.P12.1
37.	Процедура систематског учешће студената у самовредновању и провери квалитета	Q-SE.P13.1
38.	Процедура обезбеђивања података потребних за упоређивање са страним високошколским установама	Q-SE.P14.1
39.	Процедура реализације периодичних самовредновања и провере система квалитета на факултету	Q-SE.P14.2

Све процедуре су израђене у складу са документом Изглед, садржај и означавање докумената (ознака документа Q-SE.P0.1).

Свака од процедура садржи следеће елементе и делове:

1. СВРХА И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ
2. ОДГОВОРНОСТ И ОВЛАШЋЕЊА
3. ОЗНАКЕ, СКРАЋЕНИЦЕ И ДЕФИНИЦИЈЕ
4. ВЕЗЕ СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА
5. ОПИС АКТИВНОСТИ
6. УПУТСТВА И ЗАПИСИ
7. ПРИЛОЗИ

Све процедуре су доступне свим запосленим и члановима Студентског парламента у оквиру криптованог фолдера на серверу Факултета, са лозинком која је познака само запосленима и члановима Студентског парламента.

СТАНДАРД 2

Процедуре нису јавно доступне. На интернет страници налази се документ са прегледом назива:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-03-ProcedureKvaliteta.html>

и ознака процедура:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-02-PregledDokumenata.html>

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 2:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 2 усвајањем стандарда и процедура за обезбеђење квалитета којима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета је усвојило Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије за обезбеђење квалитета. Стандарди за обезбеђење квалитета као и преглед процедура за обезбеђење квалитета су доступни свим запосленима, студентима и јавности.

2.2 SWOT анализа

Елементи анализе	Анализа	Вредност	
Стандарди за унапређење квалитета установе и студијских програма	Усвојени Стандарди за обезбеђење квалитета	+++	
	Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период 2016-2019. године доступан је на сајту Факултета	++	
	С	Спремност и трајно опредељење Комисије за обезбеђење квалитета да тежи унапређењу квалитета	++
	Добра постојећа инфраструктура за одвијање наставе	+	
	Поступак који је до сада примењиван за самовредновање студијског програма по завршетку сваке школске године је детаљан и комплексан	++	
	W	Недовољна мотивација за поштовање стандарда	+++
	Недовољна едукација о стандардима	++	
	Комисија за обезбеђење квалитета не подноси извештај о раду	++	
	O	Стално иновирање и побољшање стандарда	+++
	Увођење међусобне контроле субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета као и њихова боља едукација о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета	++	
	Извештај о раду Факултета треба да обухвати и анализу резултата провере квалитета и спроведених корективних мера	++	
	Анимирање запослених и студената да се поштују стандарди	+	
	T	Пасиван однос субјеката обезбеђења квалитета у поштовању стандарда	+++
	Мали број запослених је заинтересован да се ангажује у обалости обезбеђења квалитета	++	
	Финансијска средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у финансијском плану Факултета	++	

СТАНДАРД 2

		Недостатак јасне државне политике у домену управљања квалитетом и усклађеност са стандардима квалитета	+++
		Недостатак јединствених стандарда квалитета на нивоу Универзитета	++
Поступци за обезбеђење квалитета	S	Усвојене процедуре за обезбеђење квалитета	+++
		Јасно дефинисане подељене надлежности између субјаката	++
		Велики број субјеката укључен у процес обезбеђења квалитета	++
		Усвојен акциони план за спровођење мера за унапређење квалитета	++
	W	Непостојање процедура у предходном периоду	+++
		Недовољна мотивација за поштовање процедура	++
	O	Стално иновирање и побољшање процедура	+++
		Поједностављивање поступака и процедура прикупљања података у процесу студентског вредновања квалитета студијских програма и наставника	++
		Веће анагажовање запослених у студената у примени процедура	++
		Увођење нових процедура за обезбеђење квалитета	+
		Едукација субјекта о процедурама	++
	T	Пасиван однос субјеката обезбеђења квалитета у имплементацији процедура	+++
		Неповерење субјеката у процес осигурања квалитета	++
		Страх од увођење промена - уређеног система у устаљени систем	+
		Недостатак јединствених поступака квалитета на нивоу Универзитета	++

2.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Праћење реализације процедура за обезбеђење квалитета и поштовање стандарда за обезбеђење квалитета.
- Увођење редовних ревизија свих донетих докумената из области обезбеђења квалитета прикупљањем повратних информација од бивших студената, привредних субјеката, студената и запослених.
- Дефинисање међусобне контроле субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета и стриктна примена донетих докумената.
- Едукација субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.
- Одржавање јавних расправа о постојећим стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, примени донетих закључака у пракси и унапређењу процеса самовредновања.
- Подизање свести наставника, ненаставног особља и студената о важности примене стандарда и процедура за обезбеђење квалитета.

СТАНДАРД 2

- Успостављање поступка усвајања годишњег извештаја о раду Комисије за обезбеђење квалитета.

2.4 Показатељи и прилози уз стандард

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске устноаве

Прилог 2.1.а. [Стандарди обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.б. [Одлука о усвајању Стандарда обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.в. [Списак поцедура обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.г. [Одлука о усвајању документа Процедуре обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.д. [Преглед докумената квалитета](#)

Прилог 2.1.ђ. [Одлука о усвајању прегледа докумената квалитета](#)

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.2.а. [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период 2016-2019](#)

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, ценатара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Прилог 2.3.а [Извештај о раду Факултета за школску 2012/2013](#)

Прилог 2.3.б [Извештај о раду Факултета за школску 2013/2014](#)

Прилог 2.3.в [Извештај о раду Факултета за школску 2015/2016](#)

Прилог 2.4. [Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета](#)

**СТАНДАРД 3.
СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА**

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета

3.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет примењује систем осигурања квалитета заснована на Политици квалитета Факултета, Стратегије обезбеђења квалитета Факултета, Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета.

Систем обезбеђења квалитета утврђен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисана њихова улога, задаци и надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби Факултета у области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета. Нормативну делатност, у сарадњи са руководством, стручним органима и службама Факултета, обавља Комисија за обезбеђење квалитета.

Статутом Факултета дефинисане су надлежности субјеката обезбеђења квалитета (Савет, декан, Настано-научно веће, катедре, комисије за студијске програме, Секретаријат, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета). Документом система квалитета Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета (ознака документа Q-SE.P3.1) ближе су дефинисани задаци субјеката обезбеђења квалитета.

Посебно место у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета која према чл. 118 Статута Факултета има најмање четири члана из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената Факултета и обавља следеће задатке:

- планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научно-истраживачког рада на Факултету и управља тим поступцима,
- спроводи оцењивање квалитета студијских програма, наставе и услова рада,
- предлаже одговарајућа документа и процедуре за контролу и обезбеђење квалитета и самовредновања,
- разматра извештаје о редовном самовредновању и предлаже по потреби ванредно самовредновање,
- учествује у раду одговарајућих органа и тела за обезбеђење квалитета на Универзитету,
- једном годишње подноси извештај о свом раду и стању на подручју обезбеђења квалитета на Факултету,
- обавља и друге послове од значаја за унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету.

У претходном периоду од конституисања Комисије за обезбеђење квалитета, од 2007. године до данас, састав Комисије се више пута мењао у складу са важећим прописима. У прилогу је дат састав актуелне и претходне Комисије за обезбеђење квалитета на Факултету.

Поред опсежне нормативне делатности у утврђеним областима квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета је у сарадњи са руководством, осталим

СТАНДАРД 3

службама Факултета и Студентским парламентом вршила перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на спровођење анкетирања студената и запослених о условима рада на Факултету и презентовањем резултата у виду извештаја који су пружили увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга на Факултету.

Наставно-научно веће Факултета је, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, усвојило Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета и Акциони план за спровођење квалитета за период 2016-2019. Стандарди за обезбеђење квалитета садрже одредбе квалитета рада Факултета којима се обезбеђује остваривање мисије, визије и циљева Факултета. Поступцима за обезбеђење квалитета утврђују се начини за постизање Стандарда за обезбеђење квалитета који гарантују минимални ниво квалитета рада Факултета. Спровођење Стратегије обезбеђења квалитета биће у наредном периоду засновано на Акционом плану, имајући у виду Мисију и Визију Факултета, његове циљеве, субјекте и мере обезбеђења квалитета.

Студенти у овим пословима имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у Савету Факултета, Наставно-научном већу и Комисији за обезбеђење квалитета, већ, пре свега, кроз своје активности у Студентском парламенту.

Састав Комисије за обезбеђење квалитета као и њихове активности налазе се на интернет страници Факултата:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/002-03-02-01-Sastav.html>

чиме се обезбеђује потпуна транспарентност у раду Комисије.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 3:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 3 утврђивањем послова и задатака наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета и обезбеђивањем континуираног рада Комисије за обезбеђење квалитета и учешћа студената доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета.

СТАНДАРД 3

3.2 SWOT анализа				
Елементи анализе		Анализа	Вредност	
Постојање и надлежности субјеката обезбеђења квалитета	S	Јасно дефинисане надлежности свих субјеката обезбеђења квалитета	+++	
		Повећана активност свих наставника на имплементацији стандарда квалитета	++	
	W	Незаинтересованост студената за активније ушешће у студентском вредновању	+++	
		Отпор једног дела наставног особља према редовној евалуацији њиховог педагошког рада од стране студената	+	
		Недовољна спремност запослених да прихвате стандарде квалитета	++	
		Недовољна спремност да се брзо реагује код предузимања мера у циљу спречавања поновних пропуста	++	
		Слаба мотивисаност студента за укључивање у процесе који им не доносе одмах жељене промене	++	
	O	Активнији однос субјеката обезбеђења квалитета	+++	
		Учешће и међународним пројектима у области обезбеђења квалитета	++	
		Велика енергија и жеља појединих студената и млађих наставника и сарадника да се унапреди систем квалитета	+++	
	T	Незаинтересованост и пасивност појединих запослених у области система квалитета	+++	
		Незаинтересованост студента за рад Студентског парламента	+++	
		Велико оптерећење чланова Комисије за обезбеђење квалитета	++	
		Преоптерећеност и наставника и студената, који немају довољно времена да се посвете овим процедурама, као и недостатак афирмације за ову врсту активности	++	
	Организација и функционисање система обезбеђења квалитета	S	Континуирани рад Комисије за обезбеђење квалитета	+++
			Перманентна контрола квалитета, нарочито у области студентског вредновања	++
Нормативна акта и документа система обезбеђења квалитета јасно дефинисана			+++	
Сви усвојени документи и резултати вредновања су доступни јавности на интернет страници Факултета			+	
W		Неприхватање наставног особља основних елемената процедура	+++	
		Недовољан степен интеграције у оквиру Универзитета у домену квалитета	++	
		Учешће запослених у систему обезбеђења квалитета не представља радну обавезу, па је ангажовање резултат личне одговорности и савести појединаца	++	
O		Унапређење система обезбеђења квалитета у	+++	

СТАНДАРД 3

		складу са захтевима стандарда ISO 9001:2008		
		Повезивање са другим сродним високошколским установама у циљу размене искуства у побољшању квалитета рада	+	
		Самовредновање представља и учење о новим начинима унапређивања квалитета и својеврстан изазов	++	
		Подршка руководства Факултета за унапређење квалитета	++	
		Култура квалитета запослених на вишем је нивоу него у претходном периоду	++	
	Т	Ограничене могућности за обезбеђивање финансијских средстава	++	
		Одустајање од успостављеног система квалитета	+++	
		Преобимност документације система квалитета коју треба генерисати у свим процедурама, као и много понављања истих елемената прети да обесмисли читав процес	++	
	Доношење корективних и превентивних мера	S	Успостављени систем квалитета омогућује предузимање корективних и превентивних мера	+++
		W	Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада	++
Често се јављају проблеми у спровођењу процедура и имплементацији корективних мера			++	
Орган пословођења не успева да спроведе све усвојене корективне и превентивне мере			+++	
Не постоји увек предлог корективних мера			+++	
Недостаје провера реализације корективних мера и покретање одговорности због нечињења			++	
O		Постојање процедуре за спровођење корективних и превентивних мера	+++	
Т		Предложене корективне мере се не имплементирају на задовољавајући начин	+++	
		Предложене и имплементирани корективне мере не доведу до жељених побољшања	++	
		Смањена мотивација студената за учешће у вредновању квалитета наставе због незадовољства реализацијом корективних мера	++	

3.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Подизање нивоа свести о значају функционисања доброг система обезбеђења квалитета који би био усклађен са захтевима стандарда ISO 9001:2015;
- Увођење награда као вида признања и афирмације за активности појединаца и група у области обезбеђења квалитета;

СТАНДАРД 3

- Унапређење целокупног система обезбеђења квалитета кроз едукацију запослених и студената;
- Унапређење динамике спровођења анкета и стандардизација њихове анализе и приказа резултата.

3.4 Показатељи и прилози уз стандард

Прилог 3.1. Формално успостављено тело са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета

Прилог 3.1.а. [Комисија за обезбеђење квалитета](#)

Прилог 3.1.б. [Статут Факултета](#)

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.2.а. [Упитник за вредновање квалитета управљања установом и квалитета студената \(ознака документа Q-SE.O10.1.1\)](#)

Прилог 3.2.б. [Упитник за вредновање квалитета управљања \(ознака документа Q-SE.O10.1.2\)](#)

Прилог 3.2.в. [Упитник за вредновање студијског програма, наставе и услова рада \(ознака документа \(ознака документа Q-SE.O13.1.1\)](#)

Прилог 3.2.г. [Упитник за вредновање педагошког рада наставника и сарадника \(ознака документа \(ознака документа Q-SE.O13.1.2\)](#)

Прилог 3.2.д. [Упитник за вредновање квалитета студената који су завршили студије на Факултету заштите на раду \(ознака документа Q-SE.O13.1.3\)](#)

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.3.а. [Извештај о студентском вредновању студијског програма основних и мастер академских студија и рада наставника и сарадника школске 2015/2016. године](#)

(У датом извештају о студентском вредновању дат је предлог корективних мера)

**СТАНДАРД 4.
КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА**

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

4.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Процес прве акредитације Факултета заштите на раду у Нишу (у даљем тексту Факултет) после прибављене сагласности од стране Сената Универзитета у Нишу, завршен је 11.04.2009. године издавањем Уверења о акредитацији високошколске установе од стране Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број: 612-00-1501/2008-04.

Овим уверењем су акредитовани следећи студијски програми:

I На основним академским студијама:

1. Заштита радне и животне средине.

II На мастер академским студијама (дипломским академским студијама):

1. Заштита на раду;

2. Заштита од пожара;

3. Инжењерство заштите животне средине;

4. Управљање ванредним ситуацијама и

5. Управљање комуналним системом.

Процес реакредитације Факултета завршен је 09.05.2014. године издавањем Уверења о акредитацији од стране Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број: 612-00-00072/2014-04.

Овим уверењем су акредитовани следећи студијски програми у научној области Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду:

I На основним академским студијама:

1. Заштита на раду;

2. Заштита животне средине.

Факултет уписује сваке школске године по 100 студената који се финансирају из буџета и 80 самофинансирајућих студената на сваком студијском програму основних академских студија.

II На мастер академским студијама:

1. Инжењерство заштите на раду;

2. Инжењерство заштите животне средине;

3. Инжењерство заштите од пожара;

4. Управљање ванредним ситуацијама и

5. Управљање комуналним системом.

Факултет уписује сваке школске године по 13 студената који се финансирају из буџета и 19 самофинансирајућих студената на сваком студијском програму мастер академских студија.

На основу Уверења, бр. 612-00-00707/2016-06 од 24.06.2016. године, Комисије за акредитацију и проверу квалитета о акредитацији студијског програма акредитован је програм мастер академских студија *Управљање заштитом животне средине* за 25 студената у научној области Менаџмент и бизнис.

СТАНДАРД 4

Основне академске студије трају 4 (четири) године, а обим студија износи 240 ЕСПБ бодова. Студент који је завршио основне академске студије и одбранио дипломски рад стиче стручни назив првог степена и то:

1. Дипломирани инжењер заштите на раду.
2. Дипломирани инжењер заштите животне средине.

Мастер академске студије трају 1 (једну) годину, а обим студија износи 60 ЕСПБ бодова. Студент који положи све испите на мастер академским студијама и одбрани мастер рад стиче академски назив другог степена и то:

1. Инжењерство заштите на раду - Мастер инжењер заштите на раду;
2. Инжењерство заштите животне средине - Мастер инжењер заштите животне средине;
3. Инжењерство заштите од пожара - Мастер инжењер заштите од катастрофалних догађаја и пожара;
4. Управљање ванредним ситуацијама - Мастер инжењер заштите од катастрофалних догађаја и пожара;
5. Управљање комуналним системом - Мастер инжењер заштите животне средине;
6. Управљање заштитом животне средине - Мастер менаџер.

Факултет заштите на раду у Нишу обавља образовну, научноистраживачку и стручну делатност из области заштите радне и животне средине, у оквиру образовно-научног поља: техничко-технолошке науке.

Докторске академске студије акредитоване су 22. 02. 2013. године одлуком број 612-00-01380/2012-04 издавањем Уверења о акредитацији од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Докторске студије имају два студијска програма:

1. Инжењерство заштите на раду и
2. Инжењерство заштите животне средине.

Оба студијска програма су у пољу техничко-технолошких наука. Факултет уписује сваке школске године по 5 (пет) студената на сваком студијском програму докторских академских студија.

Докторске академске студије трају 3 (три) године, а обим студија износи 180 ЕСПБ бодова.

4.1.1. Механизми праћења квалитета студијских програма

Факултет је своје студијске програме усагласивши их са Законом о високом образовању и принципима Болоњског процеса иновирао реакредитацијом 2014. године. Студијски програми садрже све елементе које Закон о високом образовању прописује, а у складу су и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање. Студијски програми се одобравају, прате и контролишу по Процедури за одобравање, праћење и контролу студијских програма (ознака документа Q-SE.P4.1).

Факултет, односно Комисија за обезбеђење квалитета Факултета врши студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника, према Правилнику о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу (СНУ број 8/16-01 -004/16-00 7 у Нишу, 27.05.2016. године), као и према Процедури провере рада наставника сарадника (ознака документа Q-SE.P5.1) и према Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета (ознака документа Q-SE.P13.1).

4.1.2. Исходи образовања у оквиру акредитованих студијских програма

Исходи образовања дефинисани су за сваки предмет понаособ у оквиру акредитованих студијских програма.

Факултет је усвојио процедуре за проверу квалитета дипломираних студената од стране послодаваца (Процедура провере применљивости знања и вештина из курикулума студијских програма ознака документа Q-SE.P4.4 и Процедура прикупљања информација о студијском програму од екстерних заинтересованих страна ознака документа Q-SE.P4.2) што на најбољи начин даје могућност Факултету да прати квалитет студијских програма и врши одређена побољшања према Процедуре непрекидног осавремењивања садржаја курикулума студијских програма (ознака документа Q-SE.P4.3). Такође, Факултет периодично прати оцену исходних знања од стране дипломираних студената што служи као информација за кориговање наставних планова. Факултет на интернет страници чини јавно доступним Књигу предмета и Књигу наставника, у оквиру Плана извођења наставе, за школску годину која је у току, где се студентима дају информације о свим елементима везаним за реализацију наставе из сваког предмета појединачно и студијског програма у целини, а ажурирање ових података врши се једном годишње (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/020-RASPOREDI%20NASTAVE.html>).

4.1.3. Базираност исхода учења на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања и на Европским оквирима квалификација

Студијски програми на свим нивоима садрже све елементе који су прописани Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију, које је прописао Национални савет за високо образовање. Препоручено је континуирано праћење реализације предложених студијских програма у свим њиховим аспектима као и да се уочени евентуални пропусти побољшавају користећи најбољу праксу из образовног простора ЕУ. Такође потребно је користити повратне информације из оцена послодаваца наших студената и личних мишљења о исходима учења на појединим студијским програмима.

4.1.4. Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања

Сви студијски програми дефинисани су јединственом структуром курикулума, која се састоји од обавезних и изборних предмета (изборност је већа од 20%), практичне наставе и израде завршног рада. Предмети су распоређени кроз групе: академско-општеобразовне, теоријско-методолошке, научно-стручне и стручно-апликативне, у односима које дефинише Стандард 5 за акредитацију I и II нивоа студија. Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања. Начин испитивања и оцењивања је јасно дефинисан Процедуром утврђивања и објављивања критеријума, правила и поступака оцењивања (ознака документа Q-SE.P8.3), при чему се у предиспитним обавезама остварује 30 до 60 бодова, а остатак до 100 бодова на самом испиту. Квалитет наставника може се сагледати у Књизи наставника, која се налази у оквиру Плана извођења наставе, а која се налази на интернет страници Факултета, а све према Процедуре обавештавања заинтересоване јавности о студијским програмима (ознака документа Q-SE.P4.5). С обзиром на то да су наставници бирани по критеријумима

СТАНДАРД 4

Универзитета у Нишу, њихов квалитет не може бити доведен у питање за сва три нивоа студија. Сва поменута документа јавно су доступна на интернет страници Факултета.

4.1.5. Мапирање предмета

У документу Спецификација предмета у оквиру Плана извођења наставе који се налази на интернет страници Факултета за сваки предмет дати су подаци о потрбним предзнањима за квалитетно праћење наставних предмета. У принципу, за све предмете основних академских студија потребно је за праћење наставе из групе теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних предмета предзнање из Математике, Физике и Хемије.

У табели 4.2. дато је мапирање предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом.

4.1.6. Методе провере постигнућа исхода учења студената

На крају сваке академске школске године Факултет врши анализу успеха, односно пролазности на свим предметима за сваки испитни рок током протекле године.

Просечни степен успешности на испитима у школској 2015/2016. за основне академске студије износи 69,7, за мастер академске студије 75,4, односно укупно 70,14. Неодолазак на наставу, неактивно учешће на самој настави, недостатак континуираног рада и обезбеђење поена у предиспитним обавезама, су главни узрок оваквој пролазности на испитима. Ове чињенице су од суштинског утицаја, а не структура ЕСПБ бодова и оптерећеност студената појединим активностима. Факултет чини велике напоре да побољша и отклони напред наведене недостатке. Све поменуте чињенице налазе се у Извештају о раду Факултета и јавно су доступне на интернет страници Факултета (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-03-Izvestaj%20o%20radu.html>).

4.1.7. Пример једног предмета на акредитованом студијском програму за постизање очекиваних исхода учења

Сви наставни предмети структурирани су по активностима које студенти треба да остваре у оквиру предмета да би остварили захтевани број ЕСПБ бодова. У сваком семестру укупан збир ЕСПБ бодова слушаних предмета износи 30, а укупно ангажовање студената током седмице треба да буде 40 часова (чл.29 Закона о Високом образовању). Ови законски оквири указују да је потребно ангажовање студента по једном ЕСПБ боду $40:30 = 1,33$ часа/1 ЕСПБ бод.

У оквиру захтеваних одговора у овој тачки навешћемо предмет Технолошки системи и заштита (обавезан предмет), који слушају сви студенти на другој години основних академских студија Факултета са фондом часова 2+2 и 6 ЕСПБ бодова.

4.1.8. Провера процене оптерећења студената

Анализом Извештаја о студентском вредновању студијског програма, наставе и услова рада за студенте који су завршили основне академске студије на Факултету добијена је просечна оцена о оптерећености студената 3,19. Ова оцена се може сматрати прихватљивом.

Извештај о студентском вредновању студијског програма, наставе и услова рада за студенте који су завршили основне академске студије на Факултету може се видети на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/002-SISTEM-KVALITETA/ANKETE/2016-17/Izvestaj%20ankete%20diplomiranih%20studentata.pdf>

4.1.9. Провера мерења оптерећења студената

Факултет није мерио анкетама мишљење студената о евентуалној неусаглашености одређених ЕСПБ бодова за предмете у дефинисаном курикулуму. Степен неуспешности на испитима није неусаглашеност курикулума већ неспремност студената да се посвети настави због стечених лоших навика у средњој школи, које са собом доносе на Факултет и покушавају да из задрже.

4.1.10. Континуирано унапређење и осавремењавање посојећих студијских програма

С обзиром да се нови наставни планови и предмети примењују трећу годину, потребно је говорити о њиховом усклађивању са најбољом праксом. У полазном положају њиховог дефинисања направљена је добра усаглашеност са адекватним високошколским установама у ЕУ, а реализација кроз трогодишње искуство показује добре резултате. Следећи циклус акредитације (2019. године) је прилика за иновацију студијских програма.

4.1.11. Захтеви које треба да испуне завршни и мастер радови

Студенти су упознати са захтевима за завршне радове на основним и мастер академским студијама тако што су на интернет страници Факултета ови садржаји и обавезе јавно доступни свим студентима. Истовремено кроз одговарајуће предмете методологије израде ових радова, студенти се и практично упознају са обавезама које их очекују и начину како да их реализују. Наставно-научно веће Факултета на седници одржаној 01.07.2015. године, донело је Правилник о завршном раду на основним академским студијама (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/008-DOKUMENTI/ZAKONI/Fakultet/Pravilnici/06%20Pravilnik%20o%20zavrsnom%20radu%20na%20OAS.pdf>) и Правилник о завршном раду мастер академским студијама Факултета који се налазе на интернет страници Факултета (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/008-DOKUMENTI/ZAKONI/Fakultet/Pravilnici/07%20Pravilnik%20o%20zavrsnom%20radu%20na%20MAS.pdf>).

4.1.12. Остваривање везе Факултета са дипломираним студентима

На Факултету заштите на раду у Нишу формирана је Алумни база података у циљу одржавања повезаности са бившим студентима:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/Alumni>.

Периодично вредновање квалитета дипломираних студената од стране њихових послодаваца и вредновање мишљења студената који су завршили основне академске студије о квалитету исхода учења спроведено је у школској 2015/2016. години. У наредном периоду ове активности спроводиће се према Правилнику о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу (СНУ број 8/16-01 -004/16-00 7 у Нишу, 27.05.2016.

СТАНДАРД 4

године). Дакле, према Правилнику анкетања се спроводи, по правилу, једном годишње, и то на почетку (у току) јесењег семестра, а анкетања о квалитету исхода студијског програма за послодавце спроводи се сваке треће године, електронским (на интернет презентацији Универзитета) или писаним путем.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 4:

Стандард је испуњен у целини. У двогодишњем постакредитационом периоду (тј. од преласка са начина студирања 3+2 на 4+1) имплементација акредитованих студијских програма дала је позитивне резултате о чему говоре провере које су у овом периоду извршене, па се може оценити да су захтеви овог стандарда испуњени.

На основу предложених мера за побољшање стандарда од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета, тј. на основу Извештаја о спољашњој провери осигурања квалитета Факултета заштите на раду у Нишу (број: 612-00-01072/2013-04, 29.11.2013. године), Факултет је отклонио све примедбе одрадивши следеће:

- У погледу повећања заступљености практичне наставе кроз садржаје предмета и студијских програма у сарадњи са Руско-српским хуманитарним центром, за потребе студената основних и мастер академских студија Факултета, организована је практично-показна обука од стране предавача-спасиоца из одреда „Центроспас“, Министарства за ванредне ситуације Руске федерације. Такође, на Факултету заштите на раду у Нишу са циљем практичног и професионалног оспособљавања за деловање у ванредним ситуацијама спроведена је обука студената и од стране Црвеног крста Србије (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/015-VESTI.html>). Факултет је склопио и уговоре са великим бројем компанија у циљу остваривања стручне праксе и практичне наставе за потребе студената.
- Дефинисани су упитници за анализу повратних информација из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама (Правилник о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу), а анкетања о квалитету исхода студијског програма за послодавце спроводи се сваке треће године.
- У циљу смањења слабе пролазности студената на испитима, као и потребу за подршком за лакше и успешније савладавање студентских обавеза на Факултету заштите на раду у Нишу формиран је „Декански сат“ где студенти могу лично или у име групе студената да дају предлоге и сугестије за побољшање услова студирања и насравног процеса. За потребе студената свих Факултета Универзитета у Нишу организован је Центар за подршку студентима и именовани су координатори на Факултетима.
- Формирана је Алумни база података у циљу одржавања повезаности са бившим студентима (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/Alumni>).

СТАНДАРД 4

4.2 SWOT анализа			
Елементи анализе		Анализа	Вредност
Циљеви студијских програма и њихова усклађеност са исходима учења	S	Сви студијски програми усклађени са исходима учења	+++
	W	Реализација дефинисаних циљева	++
		Непрецизно дефинисани неки исходи учења	++
	O	Могућности унапређења праксе током реализације	++
	T	Инертност наставника после акредитације.	++
Методе наставе оријентисане ка исходу учења	S	Јасно дефинисане у складу са стандардима и адекватне	+++
	W	Неадекватна реализација наставе на неким предметима	+
	O	Усаглашавање са сличним предметима током реализације	++
	T	Неспремност наставника на промене	++
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања	S	Јасно дефинисана у књизи предмета и адекватном курикулуму	+++
	W	Неспремност студената на континуирани рад и испуњавање предиспитних активности	++
	O	Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	++
	T	Недостатак посвећености свих учесника у наставном процесу: наставника и студената	++
Способност функционалне интеграције знања и вештина	S	Могућност повезивања знања из сродних области у циљу формирање сложене структуре садржаја и мреже појмова	+++
	W	Неспремност студената да испрати континуирано формирање структуре садржаја из разних предмета	++
	O	Обезбеђивање јасноће излагања и представљања структуре садржаја са искуствима које студент већ познаје	++
	T	Недостатак информација о сродности области ради повезивања знања на смислен и студентима пријемчив начин	+++
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање исхода учења	S	Дефинисани ЕСПБ за све предмете	+
	W	Суштински не одговара стварним напорима студента у процесу полагања испита	+++
	O	Код наредне акредитације могу се извршити корекције	+++
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања студената	++

СТАНДАРД 4

Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција	S	Дефинисани исходи учења и компетенције студената за све студијске програме	+++
	W	Ретка провера од стране послодавца	+++
	O	Анализа резултата и предузимање мера на Наставно-научном већу	++
	T	Изражена жеља студената да са што мањим радом дође до дипломе	++
Поступак праћења квалитета студијских програма	S	Нормативно дефинисан, први резултати побољшања охрабрујући	+++
	W	Незаинтересованост на неким студијским програмима	+
	O	Нови захтеви за акредитацијом покренуће неактивне	++
	T	Игнорисање потреба за повећањем квалитета и схватање да то треба да уради неко други	++
Повратне информације из праксе о дипломираним студентима и њиховим компетенцијама	S	Дефинисане процедуре позитивне и корисне за иницирање промена	++
	W	Нема повратних информација од многих послодаваца	++
	O	Примена донешених процедура формираће повратне информације о дипломираним студентима	+++
	T	Незаинтересованост да се прате дипломирани студенти	++
Континуирано осавремењавање студијских програма	S	Усвојене процедуре за обезбеђење квалитета прилика за отклањање неусаглашености	+++
	W	Студијски програми нису флексибилни	++
	O	Нова акредитација је прилика за осавремењавање студијских програма	++
	T	Летаргија после завршене акредитације	++
Доступност информација о дипломском/мастер раду и стручној пракси	S	Истакнуто благовремено на интернет страници Факултета	+++
	W	Незаинтересованост студената за благовремено информисање	++
	O	Побољшање ажурирања података на интернет страници Факултета	++
	T	Нередовно ажурирање интернет странице Факултета	+++
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења	S	Све информације су на интернет страни Факултета	+++
	W	Не читање информација са сајта Факултета	++
	O	Побољшавање садржаја и прегледности интернет странице Факултета	+
	T	Незаинтересованост студената за виталне активности на Факултету	+

4.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- а. У процес акредитације студијских програма и самог Факултета укључити већи број наставника, који су на прави начин сагледали суштину изградње квалитета курикулума и студијског програма у целини.
- б. У постакредитационом периоду дошло је до опуштања, а нова покретачка снага је процес самовредновања сваке треће године.
- в. Неопходно је после двогодишње примене акредитованих наставних програма да наставници, катедре и комисије за студијске програме континуирано прате њихову имплементацију и врше континуирана побољшања исправљајући уочене грешке.
- г. Потребно је наставити активности на Факултету кроз Акциони план остварења стратегије обезбеђења и унапређења квалитета овако дефинисаних студијских програма користећи искуства најбоље праксе из образовних простора ЕУ. Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета за период 2016-2019. године налази се на интернет страници Факултета (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/002-SISTEM-KVALITETA/Q-SE.O1.1.1%20Akциони%20plan%20za%20spроводjenje%20Strategije%20obezbedjenja%20kvaliteta%202016-2019.pdf>).

4.4 Показатељи и прилози уз стандард

Табела 4.1 [Листа студијских програма који су акредитовани на Факултету са укупним бројем уписаних студената у школској 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016.](#)

Табела 4.2 [Број и проценат дипломираних студената у школској 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016.](#)

Табела 4.3 [Просечно трајање студија у школској 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016.](#)

Прилог 4.1 [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2 [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Прилог 4.3 [Одлуке о акредитацији студијских програма.](#)

Прилог 4.4 [Мапирање предмета – поривеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета студијских програма.](#)

Прилог 4.5 Доказ да су примери исхода учења за програме различитих структура истакнути на интернет страници Факултета.

(<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/011-01-01-OAS-SP-OAS.html>;
<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/011-01-01-MAS-SPIZNR.html>)

**СТАНДАРД 5.
КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА**

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

5.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет наставника је у потпуности у складу са релативно високим критеријумима Универзитета у Нишу. Квалитет наставника проверава се на неколико нивоа (катедре, Изборно веће Факултета, Научно-стручно веће Универзитета, а за редовне професоре и Сенат Универзитета). Поред несумњивих стручних знања, у поступку провере кроз унапред дефинисане критеријуме за избор врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу, путем анкетирања студената, односно према Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета (ознака документа Q-SE.P13.1). Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од кључних елемената код избора и напредовања наставника. Континуираним вредновањем педагошког рада наставника од стране студената, вреднују се:

- редовност одржавања наставе (предавања, вежбе, консултације),
- корелација градива на предавањима и на вежбама,
- усаглашеност темпа предавања и обима градива,
- јасноћа и стил излагања,
- подстицај студената на активност, критичко размишљање и креативност,
- професионалност, етичност и коректност у комуникацији са студентима,
- методи и поступци вредновања предиспитних обавеза,
- објективност оцењивања и
- обим и квалитет препоручене литературе.

На основу добијених резултата на састанку Комисије за обезбеђење квалитета Факултета и на Наставно-научном већу Факултета доносе се одговарајући закључци и предузимају корективне мере за континуирано побољшање наставног процеса.

Добијене оцене разматра Наставно-научно веће. У случају неускађености предузимају се корективне мере за побољшање према Процедури дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе (ознака документа Q-SE.P5.4).

У захтеваном опису процене стања у испуњености Стандарда 5, могу се навести следеће чињенице:

1. Распоред часова предавања и вежби доследно се спроводи и благовремено се истиче на огласним таблама Факултета и на интернет страни Факултета (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/020-RASPOREDI%20NASTAVE.html>).
2. Распоред полагања испита у дефинисаним испитним роковима, такође се истиче на огласним таблама Факултета и на интернет страни Факултета и то почетком школске године, а најкасније до 30. октобра за целу предстојећу

СТАНДАРД 5

школску годину (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/021-RASPOREDI%20ISPITA.html>).

3. У реализацији наставе кроз курикулум сваког предмета, где год је то могуће, остварује се интерактивна настава у којој студенти практично показују примену научених вештина у решавању проблема из праксе. Овакав начин рада подстиче студенте на креативно размишљање што представља својеврстан тренинг за примену стечених знања у својој професионалној каријери.
4. Кроз Спецификацију предмета која је саставни део Плана извођења наставе и која је јавно публикована на интернет страни Факултета за све студијске програме, студенти се упознају са циљевима предмета, садржином предмета (могу на транспарентан начин да прате планирану реализацију наставе на сваком предмету), планом и распоредом извођења наставе, начином оцењивања и литературом, коју ће користити током реализације наставе на сваком предмету.
5. Кроз Curriculum Vitae наставника/сарадника који је такође саставни део Плана извођења наставе, студенти могу да се упознају са компетенцијама наставника/сарадника за дати предмет. На Факултету, у оквиру Катедри прати се реализација наставе на сваком предмету, на свим студијским програмима и у случају неких потешкоћа благовремено се предузимају адекватне мере.
6. У садржају курикулума сваког од акредитованих програма користе се методе реализације наставе кроз наставу типа: фронтална настава интерактивни тип наставе, рачунске вежбе, лабораторијске вежбе, практична настава, студије случаја, презентација радова студената, и друго. Ове методе реализације наставе омогућују остваривање циљева студијских програма на свим нивоима студија у циљу остваривања исхода учења. Искуство показује позитивне резултате.
7. Величина група на основним академским студијама група за предавања има до 180 студената, група за вежбе до 60 студената и група за лабораторијске вежбе до 20 студената. За мастер академске студије група за предавања има до 32 студента, група за вежбе до 16 студената и група за лабораторијске вежбе до 8 студената.
8. За анализу односа појединих типова реализације наставе на исходе учења, направљена је анализа наставног предмета Теорија система и ризика (обавезан предмет, ЕСПБ = 6) на другој години основних академских студија у оквиру студијског програма Заштита на раду и Заштита животне средине.
 - Циљ предмета је стицање знања о основним принципима и законитостима теорије система и теорије ризика и о њиховој примени у управљању ризиком радне и животне средине.
 - Исход предмета је поседовање знања о принципима и законитостима понашања система и о значају, елементима и процесима управљања ризиком система; развијена вештина примене системског прилаза у анализи и решавању мултидисциплинарних проблема управљања ризиком радне и животне средине.
 - Садржај предмета се реализује кроз теоријску и практичну наставу:
 - Теоријска настава обухвата следеће садржаје: Увод у системско мишљење – развој системских идеја, аналитичко и системско

СТАНДАРД 5

мишљење, системски прилаз, системске науке. Општа теорија система – настанак и развој, принципи и законитости. Систем – перформансе, квалитет, мерење квалитета. Модели система – значај и принципи моделирања; врсте модела; генерисање и карактеристике системског модела. Управљање – појам, елементи и принципи управљања; систем управљања; основни елементи у систему регулисања; основни динамички елементи система управљања. Теорија ризика - појам, објективна и субјективна основа ризика; показатељи, квантификација и подела ризика; системско схватање ризика. Управљање ризиком – појам, приступи, карактеристике, елементи и процеси управљања ризиком; елементи и специфичности функционисања система за управљање ризиком.

- Практична настава се састоји од вежби (аудио-визуелне и рачунске), студијско истраживачког рада, израду и одбрану семинарских радова из области обухваћених теоријским садржајем предмета.
 - На предавањима настава се изводи аудитивно, у учионици, и у комбинацији аудитивно и практично коришћењем рачунарске опреме и уређаја техничких система заштите. Током вежби примењује се углавном интерактивни рад и самостални рад.
9. Годишњим извештајима о раду, које Наставно-научном већу и Савету Факултета подноси Декан Факултета наводе се резултати које наставници остварују кроз научно-истраживачки рад (НИР), а посебна пажња се посвећује броју публикација у часописима са SCI листе, броју цитата и учешћу на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као и IPA пројектима. Стални тренд пораста компетенција стечених преко наведених активности и остварених резултата, указује да се квалитет компетенција наставника стално увећава (<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-03-Izvestaj%20o%20radu.html>).
10. У циљу континуираног праћења и контролисања квалитета и реализације утврђеног распореда наставе, Факултет спроводи контролу по утврђеној процедури за контролу присуства на послу (електронска евиденција присуства наставника и сарадника) и реализацију наставе попуњавањем Дневника рада. Ток реализације контролише и исправност докумената оверава Продекан за наставу Факултета. Факултет упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 5:

Стандард је испуњен у целини. Висок професионални морал наставника, као и зрелост и одговорност студената су полазне претпоставке нашег односа према раду. Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима.

План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма. Факултет на својим огласним таблама, као и на интернет страни Факултета објављује информације о распореду наставе, испита итд. (<http://www.znrfak.ni.ac.rs>).

СТАНДАРД 5

Распоред наставе се објављује пре почетка семестра, док се распоред испита објављује пре почетка школске године, а најкасније до 30.октобра за целу школску годину.

Детаљне информације о свим акредитованим студијским програмима и свим предметима студијских програма налазе се на интернет страни Факултета, разврстане по студијским програмима (<http://www.znrfak.ni.ac.rs>). Садржаји курикулума као и наставне методе за њихову примену одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења.

У процесу акредитације студијских програма рецензенти детаљно проверавају да ли односи различитих типова курсева (предавања, семинари, пракса, пројекти и др.), које изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, одговара исходима учења тог студијског програма. Обзиром да су сви наши студијски програми акредитовани, поменути односи су нужно испоштовани.

Примена распореда наставе и испита се контролише пре свега кроз јавност рада, али и путем студентских анкета.

На основу предложених мера за побољшање стандарда од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета, тј. на основу Извештаја о спољашњој провери осигурања квалитета Факултета заштите на раду у Нишу (број: 612-00-01072/2013-04, 29.11.2013. године), Факултет је урадио следеће:

- На Факултету заштите на раду у Нишу формирана је Комисија за вредновање научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника (Одлука број: 01-38/2 од 13. јануара 2016. године) у циљу сопственог система вредновања њихових резултата који превазилазе минималне критеријуме за избор.
- У циљу стицања професионалних компетенција наставника и сарадника за рад у наставном процесу на Факултету заштите на раду у Нишу, усвојен је Правилник о суфинансирању учешћа на научним скуповима и објављивању научних радова у међународним часописима (Одлука број: 03-192/4 од 08.04.2016. године), тако да Факултет активно подржава учешће наставника и сарадника на научним и стручним скуповима, као и на националним и међународним пројектима.
- У циљу добијања повратних информација од стране компанија и дипломираних студената, Факултет је спровео анкетирање дипломираних студената и послодаваца о квалитету исхода студијских програма у школској 2015/2016. години.

5.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Компетентност наставника и сарадника	S	Дефинисани критеријуми за избор усклађени са препорукама	+++
		Компетентни наставници и сарадници за извођење наставе	+++
	W	Недовољно радова са SCI листе	+++
	O	Учешће на домаћим и међународним пројектима	+++
		Учешће на домаћим и међународним скуповима	+++
	T	Неспремност да континуирано раде на повећању своје компетенције	+

СТАНДАРД 5

Доступност информација о терминима одржавања наставе	S	Распореди наставе и испита у роковима истичу се на огасним таблама и на интернет страни Факултета	+++
	W	Незаинтересованост студената за редовно праћење промена	++
	O	Редовно ажурирање промена	+
	T	Неажурност особе задужене за администрирање интернет странице Факултета	+
Интерактивно учешће студената у наставном процесу	S	Кроз курикулуме предмета дефинисана поглавља судија случаја-case study	+++
	W	Недовољна мотивисаност студената	++
	O	Усвајање нових облика интерактивне наставе	+++
	T	Неспремност наставника да промене своје навике у методу реализације наставе	++
Доступност информација о студијском програму, плану и распореду наставе	S	Све информације налазе се на интернет страни Факултета	+++
	W	Измене у распореду током реализације од стране наставника	+
	O	Редовно ажурирање промена	+
	T	Неблаговремено информисање студената о насталим променама од стране наставника	++
Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења	S	Методe наставе добро изабране	+++
	W	Неадекватна реализација наставе према дефинисаним правилима	+
	O	Контрола рализације наставе	++
		Коришћење искустава у процесу организације наставе на другим институцијама на Универзитету, у земљи и иностранству	+++
	T	Незаинтересовност наставног особља за промене у избору метода	+
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	S	Редовно спровођење студентских анкета и анализа успеха	++
		Редовна контрола присуства студената	+++
	W	Недостатак адекватне повратне спреге евалуација- унапређење квалитета наставе	+
		Недостатак повратних информација од стране компанија, Националне службе за запошљавање и дипломираних студената	+++
	O	Јавно објављивање резултата вредновања и начина реализације наставе на појединим предметима	+++
	T	Недовољна заинтересованост студената да јавно говоре о квалитету наставе	+
		Необјективност студената приликом анкетирања, као и попуњавање анкета од стране студената који нису присуствовали настави	+++

5.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Коришћење стечених искустава у процесу реформе наставе на Факулету и другим високошколским установама, како у земљи, тако и у свету.
- Коришћење систематичног прикупљања података и њихово анализирање у сврхе утврђивања и спровођења детаљних корективних мера и трајног побољшања квалитета.
- Континуирано обезбеђивање и анализа што веће количине повратних информација од стране компанија, Националне службе за запошљавање и дипломираних студената.
- Проналажење адекватних начина за мотивисање запослених и за учествовање у процесу праћења и контроле квалитета, који осим постојећих периодичних провера, подразумевају и самоиницијативне анализе успеха студената.
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве унапређењем наставе и научно-истраживачког рада и иницирати сарадњу са партнерским институцијама.
- Инсистирати на анонимности студентских анкета, како би студенти давали што објективнији суд о појединим питањима.
- Инсистирати на јавности остварених резултата процеса провере квалитета и корективних мера за побољшање квалитета.
- Подизање свести о значају системског праћења и периодичне провере квалитета.

5.4 Показатељи и прилози уз стандард 5

Прилог 5.1. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса.](#)

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.2.1. [Доношење плана извођења наставе.](#)

Прилог 5.2.2. [Праћење и оцењивање квалитета наставе.](#)

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стање активних компетенција наставника и сарадника

Прилог 5.3.1. [Правилник о суфинансирању учешћа на Научним скуповима и објављивању научних радова у међународним часописима Факултета заштите на раду у Нишу.](#)

Прилог 5.3.2. [Комисија за вредновање научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника Факултета заштите на раду у Нишу.](#)

**СТАНДАРД 6.
КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ И
СТРУЧНОГ РАДА**

Стандард 6: Квалитет научно-истраживачког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

6.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду у Нишу у оквиру научно-истраживачке делатности обавља основна, примењена, развојна и научна истраживања из области заштите радне и животне средине, а у оквиру образовно-научног техничко-технолошког поља, (Одлука Министарства просвете, науке и технолошког развој Републике Србије, бр 660-01-00002/2 од 01.03.2016. године (**Прилог 6.6**)).

- Научно-истраживачка делатност на Факултету заштите на раду у Нишу остварује се у оквиру Наставно-научног већа и Већа докторских студија, катедри и лабораторија, док се примењена и стручна истраживања реализују у центру за техничка испитивања и центарима за трансфер технологија. Структура и надлежности органа за остваривање и организовање научноистраживачке делатности Факултета заштите на раду у Нишу је одређена Статутом Факултета заштите на раду у Нишу, који се налази на интернет страници Факултета <http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/008-DOKUMENTI/ZAKONI/Fakultet/Statut/STATUT%20FZNR.pdf>. Наставници и сарадници, Факултета научно-истраживачки рад реализују: учешћем у националним и међународним, научним и развојним пројектима; објављивањем монографија, радова у часописима, тематским зборницима и зборницима радова са конференција, симпозијума и саопштењима на научним и стручним скуповима; стручним пројектима којима имплементирају своја истраживања у привреду. Сви наставници и сарадници имају обезбеђен приступ академској мрежи КОБСОН и другим базама, као и рачунарске ресурсе, који су на задовољавајућем нивоу. Факултет располаже савременом опремом за реализацију научноистраживачког рада пре свега у области буке и вибрација, мониторинга амбијенталног ваздуха и електромагнетних зрачења (**Прилог 6.4**). На Факултету је у току процес набавке нове лабораторијске опреме из пројекта IPA CBC 2016, Бурска-Србија, под називом Joint Training Programme for Forest Fire Prevention and Management.
- У истраживачком процесу Факултет заштите на раду у Нишу у потпуности остварује интегритет и јединство образовног, научно-истраживачког и стручног рада у наведеној области, а у складу са Програмом научноистраживачког рада Факултета, као и са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године, актима Универзитета у Нишу и Факултета. Факултет прати, припрема и реализује научно-истраживачке националне и међународне научне пројекте (**Табела 6.1; Табела 6.2**). У оквиру истраживачких циклуса 2011 – 2016. година, Факултет је остварио учешће на 18 националних пројеката, као и учешће у реализацији 7 међународних пројеката. Учесће наставника и сарадника на националним пројектима у односу на укупни број наставника и сарадника је 73% (**Прилог 6.2**). Факултет је усвојио Програм

СТАНДАРД 6

научно-истраживачког рада 2016.-2020. године (**Прилог 6.7**) и Програм развоја научно-истраживачког подмладка (**Прилог 6.8**) којима је одређена истраживачка стратегија и циљеви у складу са стратешком оријентацијом Факултета, као и са националном стратегијом.

- Факултет заштите на раду у Нишу прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника (**Табела 6.3** и **Табела 6.4**), а садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљевима Факултета, као и националним и европским стандардима и циљевима високог образовања. Факултет научно-истраживачки рад организује кроз пројекте, које одобрава и финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, пројекте финансиране из међународних фондова (ИПА и др.), као и кроз стручне пројекте које финансира привреда и јавни сектор. Листа пројеката које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, у којима је носилац Факултет заштите на раду у Нишу, за истраживачки период 2011-2016. дата је у табели (**Табела 6.1**) док је листа ангажованих наставника и сарадника са Факултета на пројектима за исти истраживачки период, чији су носиоци пројеката друге НИО дат у табели (**Табела 6.2.**).
- Листа пројеката којим се врши трансфер технологије у привреду и јавни сектор (**Табела 6.6**) показује да Факултет реализује значајан број стручних пројеката, и врши имплементацију теоријског у практично знање. И поред тога број стручних пројеката није у складу са стручним капацитетом Факултета, иако се као олакшавајућа околност може узети стање у привреди. Стручни пројекти Факултета односе се на: техничке системе заштите, безбедност техничких система, безбедност на раду, идентификацију стања радне и животне средине, ризик технолошких система и професионални ризик, управљање ванредним ситуацијама, управљање ризиком и квалитетом радне и животне средине, управљање ресурсима животне средине, организацију и управљање системом заштите, квалитет животне средине урбаних подручја.
- Факултет води евиденцију о наставницима и сарадницима, учесницима у научно-истраживачким пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као и међународни фондови. Од укупног броја наставника стално запослених на Факултету, на њима је ангажовано 85% наставника и 45% сарадника, што се може оценити задовољавајућим (**Табела 6.2**). Број пројеката чији су руководиоци стално запослени на Факултету је дат у табели (**Табела 6.1**). Укупно је на пројектима ангажовано: 30 наставника, 9 асистента и 5 истраживача сарадника, студената докторских студија што је повећање у односу на предходни период (**Прилог 6.2**, и **Прилог 6.5**). Број ангажованих наставника и сарадника на међународним пројектима је 17%, (**Табела 6.1** и **Табела 6.2**), што представља благо повећање у односу на предходни период. Факултет је у стратешким документима предвидео активније учешће наставника и сарадника на међународним пројектима, чему у прилог иду и сазнања о недавно прихваћеним предлозима Ерасмус + пројеката.

СТАНДАРД 6

- Квантификација научно-истраживачког рада наставника и сарадника Факултета се односи на број и квалитет објављених публикација у националним и међународним часописима, где посебно место заузимају радови са SCI листе (**Табела 6.3, Табела 6.4**). Број и списак SCI-индексираних радова за претходни трогодишњи период, 2013 – 2016, у односу на укупан број наставника и сарадника, може се сматрати задовољавајућим што се одразило и на повећање броја ангажованих наставника и броја ментора на докторским академским студијама. У прилогу тој чињеници иде и правна регулатива у смислу испуњавања критеријума ресорног Министарства и Универзитета, а у складу са Правилником о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научно-истраживачких резултата истраживача. Збирни преглед научно-истраживачких резултата (публикација) у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства просвете, науке и технолошког развоја приказан је у **Табели 6.3**. Највећи број резултата је из категорије 30 и 60. У прилогу 6.3 дат је приказ односа броја СЦИ индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника са сталним радним односом на Факултету (**Прилог 6.3**)
- У складу са Програмом научно-истраживачког рада, Факултет заштите на раду у Нишу подстиче наставнике и сараднике да се интезивно баве научно-истраживачким радом и повећају број научних публикација. Најзначајнији подстицај запослених наставника и сарадника проистиче из критеријума за избор у наставна звања, где одлучујући услов представља категорија рада и збир коефицијената компетентности по основу објављених радова. Са друге стране, мотиви за објављивање научних радова налазе се у учешћу на научно-истраживачким пројектима, где је услов за ангажовање истраживача број остварених бодова по основу научноистраживачких резултата. На Факултету је уведен систем финансијске подршке за одлазак наставника и сарадника на научне скупове и конференције и тиме се врши подстицање да се баве научно-истраживачким радом и да објављују резултате свога рада (**Прилог 6.11**). Такође, Факултет пружа логистику наставницима и сарадницима да средства обезбеде из других извора, као што су: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, међународни програми за финансирање студијских боравака у иностранству, као и програми за добијање националних и међународних стипендија. Факултет својим наставницима и сарадницима омогућава спровођење потпуне процедуре за публикацију уџбеника, помоћних уџбеника, монографија и зборника радова са конференција у складу са Правилником о издавачкој делатности и на факултету заштите на раду (**Прилог 6.9**). Факултет је од 2011. године издавач научно-стручног часописа "Safety Engineering", интернет страна <http://www.safety.ni.ac.rs/>, који је на листи часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у категорији М53.
- Анализом постигнутих резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника на пројектима, може се закључити да су резултати научно-истраживачког и стручног рада усклађени са стратешким циљевима Факултета, са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања, као и са студијским програмима свих нивоа студија за које је Факултет акредитован као високошколска установа. Ова усклађеност научно-истраживачких и наставних активности је гаранција да се знања до

СТАНДАРД 6

којих се долази кроз научно-истраживачки рад укључују у постојећи наставни процес. Највећи број пројеката у којима учествују наставници и сарадници Факултета повезани су са садржајима наставног процеса, што ствара могућност унапређења истог.

- Избор у звање наставника и сарадника Факултета врши се према Ближим критеријумима за избор у звања наставника и Изменама и допунама ближих критеријумима за избор у звања наставника, које је донео Сенат Универзитета у Нишу. Доследна примена критеријума који се односе на научно-истраживачки и стручни рад, у складу са препоруком Националног савета за високо образовање, може се сагледати на примеру избора у звања наставника и сарадника Факултета заштите на раду у Нишу, <http://www.znrfak.ni.ac.rs/Serbian/014-04-OTDOC-IzboriuZvanje.html>. У прилогу (**Прилог 6.12**) документован је пример избора у наставничко звање.
- Континуитет научно-истраживачког рада на Факултету заштите на раду у Нишу се огледа и у 17 одбрањених докторских дисертацијама на Факултету у периоду 2013- 2016. (**Табела 6.5**).
- У анализираном трогодишњем периоду Факултет је имао акредитоване докторске студије. Фебруара месеца 2013 године студијски програми (Инжињерство заштите животне средине и Инжињерство заштите на раду) су акредитовани. Реакредитација студијских програма докторских академских студија планирана је за прву половину 2017. године. Одређивање ментора за израду докторских дисертација вршено је у складу са стандардима и то: најмање 5 радова у часописима са SCI листе. За реализацију наставе на докторским студијама извршено је ангажовање наставника који имају најмање три рада у часопису са SCI листе. Књига предмета са списком ангажованих наставника, дата је на интернет страни Факултета <http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/010-STUDIJE/DAS/2013-14/KNJIGA%20PREDMETA%20-%20DAS%20-%20IZNR.pdf>
<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/010-STUDIJE/DAS/2013-14/KNJIGA%20PREDMETA%20-%20DAS%20-%20IZZS.pdf>
Одлука о акредитацији студијских програма докторских студија – „Инжењерство заштите животне средине“ и „Инжењерство заштите на раду“, бр. 612-00-01380/2012-04 од 22.03.2013. дата је у (**Прилог 6.10**). Испуњавањем услова за менторство (5 радова у часописима са СЦИ листе) формирана је проширена листа ментора дата у (**Табела 6.7**).
- Факултет заштите на раду у Нишу остварује међународну сарадњу са научним и образовним институцијама из Румуније, Русије, Чешке, Словачке, Немачке, Словеније, Бугарске, Хрватске итд. Сарадња са међународним научним и образовним институцијама огледа се у размени стручне литературе, заједничкој организација научних скупова, заједничкој апликацији за међународне пројекте и сл.. Факултет успешно сарађује са следећим високошколским и истраживачким институцијама из иностранства:
- Универзитет „Хајнрих Хајне“, Институт за фармацеутску и медицинску хемију, Дизелдорф, Немачка;
- Рударско-геолошки универзитет, Софија, Бугарска;

СТАНДАРД 6

- Универзитет „Политехника“, Темишвар, Румунија;
- „Факултет за заштиту на раду и заштиту од пожара“, Варшава, Пољска;
- „Црноморски центар за енергетску ефикасност“, Софија, Бугарска;
- „РЕЦ“- међународна невладина организација за заштиту животне средине, Софија, Бугарска;
- Висока школа „Логос центар“, Мостар, Босна и Херцеговина;
- „Руска академија за цивилну заштиту“, Москва, Русија;
- „Еконерг“, Лабораторија за испитивање способности у подручју квалитета ваздуха, Загреб, Хрватска;
- „Универзитет у Санкт Петербургу“, Санкт Петербург, Русија;
- Факултет за електронику и информационе технологије, Илменау, Немачка;
- Факултет за Електронику, Софија, Бугарска;
- „Белгород државни технолошки универзитет Б.Г. Шухова“ -одсек за заштиту животне средине и против пожарну заштиту“, Белгород, Русија;
- Факултет специјалног инжењерства Универзитета у Жилини, Словачка;
- Факултет безбедоносног инжењерства Универзитета у Острави, Чешка;
- Академија за образовање кадрова за заштиту, Беч, Аустрија;
- Универзитет у Софији „Св. Климент Охридски“, Бугарска;
- Факултет за заштиту од пожара и цивилну заштиту, Академија при Министарству Унутрашњих Послова, Бугарска;
- Међународни независни еколошко-политиколошки универзитет из Москве, Русија;
- Факултет заштите на раду и екологије, Академија рада и социјалних односа, Москва, Русија;
- Факултет за хемију и хемијску технологију, Универзитет у Љубљани, Словенија;
- Колеџ за хуману екологију (Департман за анализу и пројектовање у животној средини), Универзитет Корнел, САД;
- Lettinga Associates Foundation (LeAF)- независни образовни центар за развој и имплементацију одрживих технологија заштите животне средине, Вагенинген, Холандија
- Универзитет Приморске, Факултет за менаџмент у Копру, Словенија
- NTNU - "Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet"- Норвешки институт за науку и технологију у Трондхаиму, Норвешка;
- Institute for Water Education, UNESCO – IHE, Делфт, Холандија.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 6:

Факултет је испунио у потпуности захтеве Стандарда 6 јер је:

- Развио структуру и ресурсе за организовање и реализацију основних, развојних и примењених истраживања,
- Истраживачку стратегију и циљеве ускладио са стратешком оријентацијом развоја Факултета и националном стратегијом,
- Учесник и носилац реализације 18 научно-истраживачких пројеката у истраживачком периоду 2011–2016. године, које финансира надлежно Министарство,
- Реализатор 17 пројеката, који обезбеђују трансфер технологије релевантним индустријама и пословним заједницама у периоду од 2013-2016. године,

СТАНДАРД 6

- Обезбедио да 85 % наставника и 45 % сарадника буде ангажовано у оквиру научноистраживачких пројеката,
- Обезбеђена интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских и докторских студија,
- Створио механизме за подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI листе,
- Обезбедио доследну примену критеријума за избор у звање наставника у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.,
- Избор и именовање наставника и ментора на студијском програму докторских студија обављено је у складу са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија,
- Остварио интензивну међународну сарадњу.

6.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Усаглашеност научног и образовног рада	S	Резултати научно-истраживачког рада имају доминантан утицај на напредовање наставника	+++
	W	Поједини наставници сматрају да вредновање резултата радовима са SCI листе није добар критеријум	++
	O	Усаглашавање и савременост курикулума кроз периодичне провере.	+
	T	Незаинтересованост наставника да интегришу ове две категорије	++
Перманентност научног истраживања и међународне сарадње	S	Факултет учествује на националним пројектима	++
	W	Непостојање искуства у реализацији и менаџменту међународним пројектима	+
	O	Остварени резултати мотивишу друге да покушају међународну сарадњу	+++
	T	Неспремност дала наставника да оствари међународну сарадњу	++
Праћење оцена квалитета научноистраживачког рада и наставника	S	Врши се оцена квалитета научноистраживачког рада, кроз изборе наставника	++
	W	Отпори појединих наставника јавном саопштавању оцена о раду	++
	O	Инсистирање на минималним критеријумима код избора наставника	+++
	T	Незаинтересованост наставника за надпросечне резултате	++
Усаглашеност садржаја НИР-а са стратешким опредељењима земље	S	Садржаји пројеката усаглашени са стратешким опредељењем земље и окружења	++

СТАНДАРД 6

и европским циљевима.	W	Нема усаглашавања о стратешким опредељењима Факултета	++
	O	Имплементација система квалитета и примена процедура квалитета на Факултету	+++
	T	Недостатак средстава за финансирање пројеката на Факултету	++
Укључивање резултата истраживања у наставни процес	S	Резултати се укључују на мастер и докторским студијама	++
	W	Незаинтересованост наставника да континуирано усавршавају садржај наставног предмета	++
	O	Континуирано вредновање квалитета наставног процеса од стране студената и запослених	+++
	T	Незаинтересованост наставника за усаглашавање својих истраживања са стратешким опредељењима	+++
Подстицање научних активности на публиковање резултата	S	Постоји заинтересованост наставника да резултати научноистраживачког рада и резултати буду публиковани	++
	W	Опадање квалитета наставе	+++
	O	Примена нових критеријума за избор	++
	T	Неспремност одређеног броја наставника на промене	+
Издавачка делатност	S	Подизање категорије часописа и квалитета публикација Факултета	+++
	W	Лоша селекција и избор рецензента	++
	O	Опредељење научне и стручне јавности за публикацијама већих категорија	+++
	T	Некомпетентност за оцену публикације	++
Брига о научно-истраживачком подмлатку	S	Избор најквалитетнијих младих истраживача и њихова жеља за усавршавањем	+++
	W	Неадекватан избор једног број младих истраживача, као и одлив квалитетних истраживача у иностранство	++
	O	Замена неактивног подмладка новим и амбициозним, жељним доказивања	+++
	T	Немотивисаност ментора за промоцију младих и надарених	++

6.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

- Створити предуслове и мотивисати наставнике за веће укључивање у националне и међународне пројекте,
- Наставити са активностима везаним за обезбеђивање нове опреме, као и одржавање постојеће опреме,
- Наставити адаптацију простора намењеног лабораторијама,
- Обезбедити транспарентност и јавно саопштавање резултата истраживања наставника и сарадника,
- Подржати наставнике у стицању компетентности за менторе на докторским студијама, објављивањем радова у часописима на СЦИ листи како би се тренд квалитетног развоја научно-истраживачког и стручног рада на Факултету наставио,
- Сарадња са иностраним научним институцијама у оквиру мобилности наставника и сарадника, као и учешће на међународним истраживачким пројектима.

6.4 Показатељи и прилози уз стандард

Табела 6.1 [Назив и евиденциони број научноистраживачких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени на Факултету заштите на раду у Нишу](#)

Табела 6.2 [Списак наставника и сарадника запослених на Факултету заштите на раду у Нишу, учесника у текућим међународним и домаћим пројектима](#)

Табела 6.3 [Збирни преглед научно-истраживачких резултата у установи у претходној календарској години према критеријума Министарства](#)

Табела 6.4 [Списак SCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период \(2013. година до 2016. година\)](#)

Табела 6.5 [Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање](#)

Табела 6.6 [Назив и број текућих стручних пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

Табела 6.7 [Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног поља, односно образовно-уметничког поља](#)

Прилог 6.1 [Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду](#)

Прилог 6.2. [Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)

Прилог 6.3. [Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника](#)

Прилог 6.4. [Листа опреме у власништву Факултета која се користи за научноистраживачки и стручни рад](#)

Прилог 6.5. [Списак младих истраживача и стипендиста ангажованих на пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја](#)

Прилог 6.6. [Одлука о Акредитацији Научно-истраживачке организације](#)

Прилог 6.7. [Програм научноистраживачког рада Факултету заштите на раду у Нишу за период 2016-2020. године](#)

Прилог 6.8. [Програм развоја научноистраживачког подмлатка Факултета за период 2016-2020. године](#)

Прилог 6.9 [Правилник о издавачкој делатности Факултета заштите на раду](#)

Прилог 6.10 [Одлука о акредитацији студијских програма докторских студија „Инжењерство заштите животне средине“ „Инжењерство заштите на раду“](#)

Прилог 6.11 [Правилник о суфинансирању учешћа на научним скуповима и објављивању научних радова у међународним часописима Факултета заштите на раду у Нишу](#)

Прилог 6.12 [Извештај комисије о пријављеним кандидатима на расписани конкурс за избор у звање](#)

**СТАНДАРД 7.
КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА**

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Факултет има укупно 53 наставника и сарадника у радном односу са пуним радним временом, од тога 37 наставника (18 редовних професора, 16 ванредних професора, 6 доцента) и 16 асистената. По уговору о ангажовању за извођење наставе у школској 2015/2016. години, ангажовано је 5 наставника.

На Факултету заштите на раду у Нишу постоје јасно утврђени поступци и услови за избор у звања наставника и сарадника који су у складу са Законом о високом образовању Републике Србије, Статутом Универзитета у Нишу, Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу као и Ближим критеријума за избор у звања наставника на Универзитету у Нишу.

Приликом избора кандидата у звање наставника, посебно се вреднују: резултати научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима и радом у другим областима привредног и друштвеног живота, педагошке способности наставника, које се проверавају редовним семестралним студентским вредновањем педагошког рада наставника и сарадника (прилози за Стандард 5).

Избор у звање се врши на основу јавног конкурса, предлога комисије за избор (најмање 1 наставник је у радном односу на другој високошколској установи) и на основу резултата гласања на Изборном већу Факултета. На предлог Факултета, Универзитет врши избор у сва звања наставника. У поступку избора наставника и сарадника комплетан изборни материјал кандидата се објављује на интернет страници Факултета и Универзитета. Услови и критеријуми за избор наставника и сарадника који су дефинисани наведеним правним актима, обезбеђена је усаглашеност са критеријумима Националног савета за високо образовање.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета заштите на раду у Нишу доступни су на интернет страници Факултета заштите на раду у Нишу (www.znrfak.ni.ac.rs).

Факултет наставницима и сарадницима омогућава перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања о конкурсима за стипендије, информисања о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, партиципирања учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству и партиципирања у финансирању радова у часописима са SCI листе. (**Прилог 7.5**)

СТАНДАРД 7

Факултет заштите на раду Универзитета у Нишу је донео Програм развоја научно-истраживачког подмлатка (бр.03-553/6) (**Прилог 7.4**) и Програм научно-истраживачког рада Факултета (бр.03-553/7), (**Прилог 7.3**) које је усвојило Наставно-научно веће Факултета, на седници одржаној 30.12.2015. године.

Факултет, преко Комисије за обезбеђење квалитета прати педагошки рад наставника и сарадника, кроз студентске анкете о педагошком раду наставника и сарадника, као и путем давање мишљења о педагошком раду наставника и сарадника од стране Студентског парламента.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 7:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 7 изграђивањем система и усвајањем аката којима се регулише квалитет наставника и сарадника у складу са Стандардом 7 који је усвојио Национални савет за високо образовање. Анализа и евалуација квалитета научних, истраживачких и педагошких компетенција наставника и сарадника на Факултету заштите на раду у Нишу указује на задовољавајући ниво када је у питању педагошки рад наставника и сарадника. Увидом у анкете студената може се, такође, закључити да су оцене наставника и сарадника на задовољавајућем нивоу.

7.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Јавност поступка избора наставника и сарадника	S	Поступак је транспарентан, реферат се излаже јавности (на интернет страници и у библиотеци Факултета)	+++
	W	Незаинтересованост за увид у референце наставника	++
	O	Побољшање процедуре реализације конкурса и јединствених образаца	+
	T	Нетачно вредновање резултата рада	++
Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање	S	Процедура поступка је јасно дефинисана и потпуно усаглашена	+++
	W	Незаинтересованост појединих наставника да остваре дефинисане критеријуме	++
	O	Дефинисати јединствене критеријуме за избор	+++
	T	Формална примена критеријума за избор	++
Систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	S	Постојање процедура за систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	+++
	W	Нема систематског праћења већ провера у тренутку избора	++
	O	Стварањем веће материјалне базе за усавршавање наставника и сарадника	+

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ 2016

СТАНДАРД 7

сарадника	T	Неспремност многих наставника на промене	++
Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка	S	Програм развоја научноистраживачког подмлатка Факултета	+++
	W	Не постоји политика на нивоу државе	+
	O	Ангажовање студената са мастер и докторских студија	++
	T	Неспремност да се одрекнемо погрешно селекованих кадрова	++
Перманентна едукација и усавршевања	S	Факултет подстиче наставнике и сараднике на перманентно усавршавање	+++
	W	Недовољна материјална средства	+
	O	Повећање међународне сарадње	++
	T	Неадекватна заинтересованост младих кадрова	+++
Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди	S	Велики број наставника и сарадника укључен у реализацији научно-истраживачких и стручних пројеката	++
	W	Недовољна примена резултата пројеката у наставни процес	+
	O	Примена резултата пројеката у наставни процес	+
	T	Занемаривање значаја повезивања резултата пројеката у наставни процес	++
Вредновање педагошких способности	S	Педагошке способности се вреднују приликом избора и реизбора наставника	+++
	W	Необјективност процене од стране студената	++
	O	Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања	+
	T	Само формално прихватање резултата студентског вредновања	++
Вредновање истраживачких способности	S	Вредновање истраживачких способности наставника и сарадника при изборима у звања	+++
	W	Неки наставници и сарадници Факултета нису укључени у научно-истраживачке пројекте	++
	O	Запошљавање младог кадра, пре свега најбољих студената докторских академских студија, и стварање услова за њихов научно-истраживачки рад	+++
	T	Економска криза, која може да утиче на обезбеђивање финансијских средстава за истраживачки рад наставника и сарадника Факултета	++
Уважавање мишљења студената о	S	Успостављена процедура за давање студентског мишљења при избору	+++
	W	Формално приступање захтеву од стране	+

СТАНДАРД 7

педагошком раду наставника и сарадника		студената	
	О	Укључивање квалитетних студената у рад Наставно-научног већа	+
	Т	Страх студената од од неразумевања од стране професора	++

7.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Придржавати се усвојених критеријума за избор у звање по појединим ужим научним областима уз тежњу да се прописани минимални критеријуми премашују како би Факултет на Универзитету био препознатљив по квалитету остварених резултата.
- Избор наставника и сарадника са што већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Факултета и на тај начин се остварује његова мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.
- Подржати међународну сарадњу, стручна усавршавања, мобилност наставника и сарадника са циљем усавршавања кадра али и иновирања наставних планова и програма.
- Израдити програм развоја кадра и анализу потреба за наставним кадром.

7.4 Показатељи и прилози уз стандард

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2 [Преглед броја сарадника и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1.а [Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа Универзитета у Нишу](#)

Прилог 7.1.б [Ближи критеријуми за избор у звања наставника](#)

Прилог 7.2 [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма \) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Прилог 7.3 [Програм научноистраживачког рада Факултета](#)

Прилог 7.4 [Програм развоја научноистраживачког подмлатка](#)

**СТАНДАРД 8.
КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА**

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

8.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет студената обезбеђује се селекцијом студената приликом уписа на одговарајући студијски програм, перманентним праћењем њихове активности током студија, тј. континуираном провером знања - оцењивањем и анализирањем напредовања студената током сваке године студија, као и предузимањем потребних мера за побољшање ефикасности студирања, кроз улагање у стварање просторних капацитета, што квалитетнијег наставничког кадра, савремене опреме и учила (лабораторијска опрема, рачунари, уџбеници, читаонице и библиотечки фонд).

Стандарди за обезбеђење квалитета студената прецизније су утврђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета заштите на раду у Нишу, Правилницима Факултета ([Прилог 8.1](#) и [Прилог 8.2](#)) и одговарајућим процедурама за обезбеђење квалитета Факултета.

За праћење квалитета студената одговорни су сви наставници и сарадници Факултета заштите на раду у Нишу предвођени деканом и продеканом за наставу, Комисија за обезбеђење квалитета и служба за наставу и студентска питања.

8.1.1. Обезбеђење релевантних информација и података

Факултет заштите на раду у Нишу благовремено информисаће потенцијалне, као и све студенте Факултета пружајући им релевантне информације повезане са њиховим студијама.

Информисаност студената на Факултету ближе је регулисан процедуром обезбеђења квалитета - Обавештавање потенцијалних и уписаних студената о Факултету и студијама (ознака документа Q-SE.P8.1).

У циљу што боље информисаности потенцијалних студената, Факултет сваке године спроводи промоцију Факултета путем медија и презентацијом Факултета на нивоу средњих школа.

Информације о Факултету, студенти могу да пронађу и у информатору за бруцоше, на интернет страницама Факултета, као и на огласним таблама година студијских програма.

Факултет редовно издаје Информатор, који садржи све потребне информације о упису на Факултет и огледне тестове за пријемни испит. Информатор се објављује и на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/012-UPIS.html>

За пријављене кандидате Факултет организује припремну наставу за полагање пријемног испита. Припремну наставу изводе наставници и сарадници Факултета. Информације о условима уписа и распореду припремне наставе налазе се на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/012-UPIS.html>

8.1.2. Вредновање резултата при упису студената

Број студената који се уписују у прву годину, као и број студената по годинама студија који се школују из буџета утврђује Влада Републике Србије на предлог Универзитета у Нишу, односно Факултета заштите на раду у Нишу.

Неколико последњих година на студијски програм Факултета уписује се приближно једнак број кандидата ([Табела 8.1](#)). Број студената на осталим годинама студија свих студијских програма не одступа много од броја уписаних студената у прву годину студија.

Упис студената дефинисан је ([Прилог 8.1](#)):

- Правилником о основним академским студијама на Факултету заштите на раду у Нишу.
- Правилником о мастер академским студијама на Факултету заштите на раду у Нишу.
- Правилником о докторским академским студијама на Факултету заштите на раду у Нишу.

Упис кандидата у прву годину основних академских студија, остварује се селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин. Упис кандидата регулисан је Правилником о основним академским студијама на Факултету заштите на раду у Нишу и следећом процедуром обезбеђења квалитета Факултета - Селекција и уписа студената (ознака документа Q-SE.P8.2).

Избор кандидата за упис у прву годину основних студија обавља се према резултатима постигнутим на пријемном испиту (максимално 60 бодова) и према општем успеху постигнутом у средњој школи (максимално 40 бодова), тј. сабирањем броја поена освојених на пријемном испиту и броја поена освојених из претходног школовања.

Поступак уписа студената је транспарентан, од објављивања конкурса, рангирања на основу резултата из претходног школовања и рангирања на основу резултата оствареног на пријемном испиту. Резултати сваке фазе уписног процеса објављују се на огласној табли Факултета и на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/012-UPIS.html>

Упис студената на студијске програме мастер академских студија регулисан је Правилником о мастер академским студијама Факултета заштите на раду у Нишу, а упис на докторске академске студије Правилником о докторским академским студијама заштите на раду у Нишу.

8.1.3. Једнакост и равноправност студената

Приликом уписа студената на свим студијским програмима Факултета, поштује се и гарантује једнакост кандидата по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање). Статутом Факултета предвиђено је и студирање кандидата са посебним потребама.

8.1.4. Обавеза праћења наставе

Сваки наставник на првом часу упознаје студенте са обавезом присуствовања и праћења наставе, циљевима, исходима учења и садржајем курса, литературом неопходном за успешност у савладавању градива, методама извођења наставе, начином стицања поена на предиспитним обавезама и испиту, као и о начину

СТАНДАРД 8.

оцењивања студената и праћења њиховог напредовања током реализације наставе. На сваком предмету, води се евиденција од стране предметног наставника и сарадника о присуству и активности студената на предавањима и вежбама тј. о извршавању обавеза студената из свих облика наставног рада. Студент је уредно похађао наставу ако је присуствовао свим облицима активне наставе, а може у оправданим случајевима изостати највише три пута са предавања и три пута са вежби у току семестра. Изостанак студената са лабораторијских вежби може се надокнадити уколико број изостанака није већи од једне трећине, када студент поново одрађује вежбу.

Редовно присуство и активно учествовање у настави, доноси студентима одређени број кредита изражених у поенима, који се стичу у оквиру предиспитних обавеза, а њихов број утиче на коначну оцену.

8.1.5. Критеријуми, правила и процедура оцењивање студената

Оцењивање студената је поступак којим се нумерички квантификују практична и теоријска знања стечена током наставног процеса. Наставници се током оцењивања придржавају критеријума оцењивања који су предвиђени одговарајућим процедурама о оцењивању и следећим Правилницима ([Прилог 8.2](#)):

- Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу.
- Правилником о завршном раду на основним академским студијама Факултета заштите на раду у Нишу.
- Правилником о завршном раду на мастер академским студијама Факултета заштите на раду у Нишу.

Статутом Факултета, Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу и ближе процедурама обезбеђења квалитета Факултета (Утврђивање и објављивање критеријума, правила и поступака оцењивања (ознака документа Q-SE.P8.3), Анализа, оцена и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената по предметима (ознака документа Q-SE.P8.4)), предвиђено је да се рад студента у савлађивању предмета континуирано прати током наставе и изражава у поенима. Поменути актима, регулисано је да на испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе. У силабусима је утврђена сразмера поена, стечених у испуњавању предиспитних обавеза и на испиту, при чему је од укупног броја поена, најмање 30, а највише 60 поена предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе). Остатак до 100 поена остварује се на завршном испиту који се у зависности од предмета, полаже писано и/или усмено.

Факултет је предвидео:

- правила о полагању испита, која обезбеђују пуну објективност у оцењивању,
- правила о јавности испита,
- правила о полагању испита пред испитном комисијом,
- правила о поступању поводом приговора студента на оцену, као и
- процедуру „Корективне и превентивне мере у случају неправилности у оцењивању студената ([Прилог 8.3](#) - ознака документа Q-SE.P8.5)“.

У протеклом периоду није регистровано неко веће одступање од правила која су дефинисаним Правилницима о оцењивању.

8.1.6. Анализа, праћење и унапређење метода и критеријума оцењивања студената по предметима

Процедуром Анализа, оцена и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената (ознака документа - Q-SE.P8.4) уређују се поступци анализе, оцено и унапређивања метода и критеријума оцењивања студената по предметима на Факултету заштите на раду у Нишу. Процедура обухвата следеће активности: редовно праћење и контролу квалитета оцењивања, систематско праћење и проверавање оцена, успеха и пролазности студената по предметима, и предузимање корективних мера у случају да су квалитет оцењивања и резултати оцењивања испод стандардног нивоа квалитета. Процедура се примењује за све предмете на свим студијским програмима и нивоима студија на Факултету заштите на раду у Нишу.

Факултет систематично прати пролазност на испитима, и проверава оцено студената по предметима, студијским програмима и годинама студија. Контрола квалитета поступка оцењивања остварује се:

- контролом резултата оцењивања (предиспитних обавеза и завршног испита) и
- анкетирањем студената.

Контрола резултата оцењивања (предиспитних обавеза и завршног испита) врши се на основу извештаја о резултатима оцењивања студената (нпр. пролазност на предметима по годинама студија и испитним роковима (Прилог 8.4.), стопа успешности студената (Табела 8.2.)), који припрема служба за наставу и студентска питања, на захтев продекана за наставу.

Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима.

Провера знања и оцењивање студената врши се на основу вредновања предиспитних обавеза и полагањем испита.

На испит може изаћи студент који је задовољио све предиспитне обавезе утврђене планом извођења наставе и остварио најмање 30 поена.

Вредновање предиспитних обавеза врши се према следећим критеријумима:

- активност у току предавања и вежби - до 10 поена;
- израда пројеката - од 20 до 30 поена;
- израда семинарских радова - од 10 до 20 поена;
- израда графичких радова - од 5 до 10 поена;
- израда домаћих задатака (у форми рачунских задатака, презентација тема, есеја и сл.) - до 5 поена;
- полагање колоквијума - од 15 до 30 поена;
- обављање лабораторијских вежби и израда извештаја - до 10 поена;
- учествовање у раду семинара - до 10 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценама од 5 (није положио) до 10 (изузетан). Коначна оцена на испиту формира се на основу укупног броја поена које је студент остварио полагањем испита и испуњавањем предиспитних обавеза, а утврђује се према следећој скали:

- оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена;
- оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена;
- оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена;
- оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена;
- оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена;
- оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена.

СТАНДАРД 8.

Оцена на испиту и број поена уписују се у записник о полагању испита и у индекс, које по завршеном испиту својим потписом оверава наставник, а оцена 5 (није положио) не уписује се у индекс.

Однос оцена и броја поена дефинисан је Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. Њиме се ближе уређују услови и начин полагања испита на Универзитету у Нишу и факултетима у саставу Универзитета, затим организација и поступак полагања испита, начин утврђивања оцено на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

8.1.7. Методе оцењивања студената и знања

Методе оцењивања студената усаглашене су са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу и процедуром Утврђивање и објављивање критеријума, правила и поступака оцењивања (ознака документа - Q-SE.P8.3).

Методе оцењивања знања студената усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма, а дефинисани су, за сваки предмет студијског програма, кроз Књигу предмета, која садржи: назив предмета; годину и семестар студија; број ЕСПБ бодова; име наставника; предуслове за похађање предмета; циљ предмета, садржај и очекиване исходе; препоручену литературу; методе извођења наставе; начин провере знања и оцењивања.

8.1.8. Професионално понашање наставника током оцењивања студената

Комисија за обезбеђење квалитета, у складу са исходом и критеријумима оцењивања на наставном предмету, као и на основу периодичних анкета студената, контролише поступак и објективност оцењивања, етичност и коректан однос према студенту, што је и обавеза сваког наставника укљученог у процес оцењивања.

Студенти у анкетама дају утиске и сугестије у вези са свим облицима наставе, укључујући мишљење о процени услова и организације студијских програма, као и о објективности оцењивања, о педагошком и етичком приступу наставника.

У анкетама спроведеним у периоду 2013-2016. године студенти су организацију наставе на предметима свих студијских програма, као и објективност оцењивања наставника, професионалност, етичност и комуникацију са студентима, оценили као врло добру (Прилог 8.4).

На седницама Наставно-научног већа, катедара и Комисије за обезбеђење квалитета, редовно се дискутује о успеху студената и предузимају се мере за унапређење квалитета оцењивања и побољшање пролазности (ако је ниска) на наставном предмету. У случају пропуста тј. неиспуњавања или одступања од усвојених процедура оцењивања могу се применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања на појединим предметима у целини, или код појединих наставника (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту). У том смислу драгоцени су и подаци добијени анкетирањем студената мастер академских студија, о квалитету курикулума студијског програма (Прилог 8.4), из којих проистиче да су оцено задовољавајуће.

Факултету је од изузетне важности мишљење и искуство дипломираних студената. Из тог разлога Факултет има дефинисане поступке за прикупљање

СТАНДАРД 8.

податка, о дипломираним студентима, од Националне службе за запошљавање, и/или анкетирањем послодаваца о квалитету студената који су дипломирали на Факултету.

На основу свих расположивих података Факултет предузима одговарајуће корективне мере, модификује и мења студијске садржаје, и утиче на унапређење квалитета наставног процеса.

8.1.9. Праћење и провера оцена студената по предметима

Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена. Процедуром Корективне мере у случају неправилности у оцењивању студената (ознака документа Q-SE.P8.5) (Прилог 8.3) се уређују мере у случају неправилности у оцењивању студената и примењују се у процесу оцењивања на предметима свих студијских програма и степена студија. Процедура обухвата следеће активности: отклањање неусаглашености насталих у току реализације испита, отклањање неусаглашености евидентираних у поступку оцењивања студената.

8.1.10. Пролазност студената и корективне мере

Континуирано праћење успеха и ефикасности студирања (по предметима, програмима, годинама) спроводи продекан за наставу, на основу података које припрема служба за наставу и студентска питања.

Ефикасност студирања је однос између квалитета уписаних студената после положеног пријемног испита и квалитета студената по завршеним студијама. Показатељи ефикасности студирања су: процена броја уписаних у односу на број дипломираних студената одговарајућег студијског програма тј. просечно трајање студија, пролазност на предметима по годинама студија, анализа броја положених испита за сваког студента, у свакој години студија (студент положио све испите освојивши 60 ЕСПБ, стекао услов за упис у наредну годину студија освојивши минимално 37 ЕСПБ или није стекао услов за упис у наредну годину студија), по завршетку студија (за студије у целини) и просечна оцена.

Одређена је стопа успешности студената, која се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма (Табела 8.2.).

Факултет води трајну евиденцију о положеним испитима, која се налази у индексу, испитној пријави, матичној књизи и записнику. У случају слабије пролазности, на основу статистичких показатеља или мишљења студената добијених из анкета које спроводи Комисија за обезбеђење квалитета, управа Факултета спроводи корективне мере усмерене ка побољшању пролазности (додатна настава, побољшање квалитета питања код провере знања, усклађеност програма и исхода учења, квалитет литературе, индивидуални однос наставника према студенту).

Као једну од предности, која има за циљ фаворизовање такмичарског духа и најбољих студената, Факултет врши избор најбољег дипломца и најбољег студента по годинама студија на основу просечне оцене и дужине студирања (за дипломце).

Све активности у вези избора најбољих студената спроводи декан Факултета, у сарадњи са продеканом за наставу, а на основу података службе за наставу и студентска питања.

СТАНДАРД 8.

Студентима са најбољим успехом из предходне школске године, додељује се новчана награда поводом 03. марта, дана Факултета заштите на раду у Нишу.

Сходно потребама Факултета, најбољи студенти се, укључују у практичну наставу, ангажују се у научно-истраживачким пројектима и добијају препоруке за различите стипендије.

8.1.11. Студентско организовање, деловање и учешће у одлучивању

Факултет заштите на раду у Нишу обезбеђује студентима разне видове студентског организовања. Студентима су на располагању одређени просторни капацитети у којима раде Савез студената Факултета заштите на раду у Нишу и Студентски парламент.

Под окриљем Савеза студената раде: Еколошко друштво „ECOLOGICA NYSSANA – EDENys“, Друштво заштите од пожара „IGNIS“, Друштво заштите на раду „SAFETY“, Спортско друштво „ЕРГОНОМАЦ“ и Новинарска секција „ЗАШТИТА“.

Информације о раду Савеза студената и Студентског парламента налазе се на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/013-03-01-StudSavez-Aktuelno.html>

Једна од редовних активности студената је њихово учешће на Заштитијади, годишњем такмичењу студената екологије и заштите животне средине из Србије у знању и спорту:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/013-03-07-StudSavez-Zastitijada.html>

Рад студентских организација је финансијски, технички и стручно подпомогнут од стране Факултета.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета у: Савету, Наставно-научном већу, Комисији за обезбеђење квалитета и Комисији за самовредновање.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 8:

На основу спроведене анализе може се закључити да Факултет заштите на раду у Нишу испуњава захтеве Стандарда 8. Факултет је опредељен за стално унапређивање квалитета својих студената, од тренутка уписа па све до дипломирања, кроз јасно дефинисане правилнике о начину студирања, вредновању рада студената и студентског организовања.

8.2 SWOT анализа

На основу анализе практичне примене правилника који дефинишу поступак пријема нових студената као и њихово напредовање током студија, у току трогодишњег периода, могу се дати следеће оцене:

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Процедура пријема студената	S	Јасно дефинисана процедура пријема студената	+++
	W	Недовољан број пријављених кандидата не омогућава квалитетнији избор кандидата при упису	+++
	O	Благовремено информисање потенцијалних кандидата у току процеса промоције Факултета на нивоу средњих школа	++
		Увођење додатних параметара приликом	++

СТАНДАРД 8.

		уписа, као што је психолошки профил, по избору кандидата		
	T	Снижавање критеријума при упису може довести до пада квалитета дипломираних студената	+++	
Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама	S	Статутом Факултета дефинисана је једнакост и равноправност студената	+++	
	W	Побољшати услове студентима са посебним потребама	++	
	O	Обезбеђивање услова за студенте са посебним потребама	+++	
	T	Недовољна финансијска средства за побољшање услова студирања	++	
Рад на планирању и развоју каријере студената	S	Рад на планирању и развоју каријере студената остварује се у оквиру активности Универзитета (конкурси за размену и усавршавање студената,...)	++	
	W	Досадашњи вид праћења напредовања студената на Факултету даје ефективне резултате у погледу истицања најбољих студената, али не и осталих који чине већину	+++	
		Недовољан рад на планирању и развоју каријере студената	++	
	O	Системска анализа на нивоу државе, потреба за запошљавањем одређеног профила и побољшање ефикасности студирања	+++	
		Додатна акција Универзитета за имплементацију конкурса на Факултету	++	
		Институционално јачање органа и тела Факултета у домену развоја каријере студената	+++	
		Анимирање студената ради повећања степена мобилности на међународном нивоу	++	
	T	Слаба мотивисаност студената за ефикасније студирање	+++	
		Опадање квалитета наставног процеса због неповољне економске ситуације у земљи	++	
		Низак ниво мобилности студената	++	
	Доступност информација о студијама	S	Потенцијалним и уписаним студентима обезбеђене су све потребне информације, које се односе на упис и њихове студије, на интернет страници Факултета	+++
		W	Ажурирање интернет странице Факултета понекада може изазвати конфузију	++
O		Израда процедуре за редовно ажурирање интернет странице Факултета и јачање информатичке службе	++	
T		Незаинтересованост студента за	+	

СТАНДАРД 8.

		правовременим информисањем	
Доступност процедура и критеријума оцењивања	S	Процедуре и критеријуми оцењивања су јасно дефинисани	+++
		Сви усвојени документи су доступни јавности на интернет страници Факултета	++
	W	Инертност појединих наставника да прихвате промене које намеће Болоњски процес	++
	O	Иновирање и побољшање процедура и критеријума оцењивања	+++
	T	Неспремност појединих наставника за промену стила свог рада, за коришћење нових наставних метода и техника	++
Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија, уз корективне мере	S	Оцењивање студената врши се према Правилнику о оцењивању	+++
		Оцењивање студената дефинисано је и предиспитним обавезама и структуром полагања испита на студијском програму	+++
	W	Различити приступи у оцењивању наставника, индивидуалан приступ и притисци да се у појединим случајевима спусти критеријум	++
	O	Откривање неусаглашености у процесу оцењивања	++
		Мотивисати студенте за веће учешће у оцењивању педагошког рада наставника и сарадника кроз упитнике, разговоре са продеканом за наставу и радом у оквиру Комисије за обезбеђење квалитета	+++
		Учествовање наставника на едукативним семинарима посвећеним Болоњском процесу	++
		Перманентна контрола квалитета у процесу оцењивања	+++
	T	Незаинтересованост студената за веће учешће у самовредновању услед непрепознавања тренутних интереса	++
		Утицај политичких прилика и неповољне привредне ситуације у земљи на квалитет студирања и стандард студената	++
	Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма	S	Успостављена усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма
W		Смањење критеријума и снижавање нивоа излазног знања	+++
O		Повезивање са другим сродним високошколским установама и	++

СТАНДАРД 8.

		послодавцима са циљем размене искуства и побољшања квалитета	
		Усклађивање исхода студијског програма са резултатима добијеним кроз студентско вредновање	+++
	T	Недостатак спремности наставника за промене устаљеног система функционисања и захтеве Болоњског процеса	++
		Погрешно схватање аутономије наставника на предмету	++
Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања	S	Објективно оцењивање студената према објављеним правилима и критеријума оцењивања	+++
	W	Мали број наставника одступа од стандарда оцењивања	++
	O	Стимулисање најбоље оцењених наставника у студентском вредновању	++
	T	Нетранспарентност резултата вредновања наставника и сарадника	++
		Погрешно поимање права наставника и његове аутономије у оцењивању	++
Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама студија, уз корективне мере	S	Континуирано праћење пролазности студената по предметима и студијским програмима врши се сваке године и на захтев Универзитета у Нишу	+++
		Снижавање критеријума за упис у наредну годину студија	+++
	W	Неадекватан распоред обавезних и изборних предмета на појединим студијским програмима, годинама студија	++
		Недовољна заинтересованост наставника за резултате пролазности студената	++
		Анализирати пролазност студената после сваког испитног рока	+++
	O	Подстаћи рад у малим групама, уз ентузијазам и залагање наставника и сарадника и омогућити адекватне техничке услове за реализацију практичне наставе	++
		Подстицање самосвести али и одговорности студената	++
	T	Пасивност студената у наставном процесу	+++
		Снижавање критеријума ради повећања пролазности	++
Студентско организовање и	S	Студентима је омогућен сваки облик студентског организовања и учешћа у	+++

СТАНДАРД 8.

учествовање у одлучивању		одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета	
	W	Незаинтересованост добрих студената за рад у оквиру Савеза студената и Студентског парламента	++
		Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада	++
	O	Мотивисање студената за решавање проблема са којима се срећу током студирања	++
T	Општа незаинтересованост студената за активно укључивање у активности на Факултету	++	

8.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Уписати онолики број студената који ће бити у стању да одговори високим захтевима студија и повећати конкуренцију (на тај начин добијамо уједначен, али висок квалитет високообразованих кадрова).
- Побољшати услове студирања (осавременити лабораторије, учила, литературу...).
- Прецизније дефинисати исходе учења, као и потребних знања и вештина које се морају усвојити у целини и оценити их у склопу предиспитних активности.
- Преиспитати структуру обавезних и изборних предмета (место у курикулуму у појединим студијским програмима) и пажњу усмерити на усклађеност стварног оптерећења студената с бројем ЕСПБ бодова.
- Обезбедити рад у мањим групама и интерактивну наставу.
- Побољшати систем статистичког праћења напредовања студената (анализирати пролазност студената после сваког испитног рока), да би се благовремено реаговало у случају незадовољавајућег успеха студената.
- Санкционисати пристрасно (необјективно) понашање наставника и уредити систем провере знања на свим нивоима, како мерило знања не би била оцена, већ примена знања.
- Адекватно наградити наставнике и сараднике који својим залагањем доприносе подизању квалитета наставе која је од утицаја на процес учења и повећања пролазности студената.
- Развити едукациони систем за развој свести код студената о њиховим обавезама у наставном процесу ради успешније професионалне каријере по завршетку студија.
- Вишеструко повећати међуфакултетску сарадњу, укључујући мобилност студената, наставника и сарадника.

СТАНДАРД 8.

- Обезбедити прикупљање података од Националне службе за запошљавање, и/или анкетирањем послодаваца о нивоу стручних компетенција дипломираних студената, што ће омогућити да се благовремено утврди која знања и вештине студијски програм не развија у довољној мери и коју врсту интервенција треба предузети.

8.4 Показатељи и прилози уз стандард

Табела 8.1. [Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

**СТАНДАРД 9.
КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ,
БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ
РЕСУРСА**

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

9.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду има Библиотеку која располаже са **15261** библиотечких јединица. У саставу Библиотеке је читаоница која ради од 08.00 до 18,00 сати сваког радног дана. Студентима су у Библиотеци доступни рачунари са сталним приступом интернету.

Библиотечки фонд се стално обнавља набавком нове литературе и публиковањем уџбеника и других издања наставника и сарадника Факултета. На тај начин обезбеђује се важна подршка наставном процесу на свим студијским програмима, као и у научно-истраживачком раду. Литература је претежно намењена образовању и научно-истраживачком раду у оквиру делатности Факултета.

Од оснивања Факултета објављено је више стотина научних и стручних публикација (уџбеника, монографија, практикума, скрипти и осталих публикација), које се користе за извођење наставе на основним, мастер и докторским академским студијама. У последње три године на Факултету се повећао број библиографских јединица за 5706, од тога је 22 наслова аутора запослених на Факултету (2013. године - 4 уџбеника, 1 монографија, 2014. године - 2 уџбеника, 1 зборник, 2015. године - 8 уџбеника, као и за сваку годину информатор, збирка задатака).

Највећи број уџбеника и другог материјала за образовне потребе издаје Факултет. Од 2008. године издавање уџбеника (поступак, обим, концепт) регулисано је Правилником о квалитету уџбеника, који је иновiran 2016. године.

За све предмете на свим студијским програмима који се изводе на Факултету постоји адекватна уџбеничка литература која је студентима доступна и пре почетка школске године.

Информације о уџбеницима и другој литератури неопходној за основне, мастер и докторске академске студије доступне су студентима кроз План извођења наставе који се налази на сајту Факултета. Обим обавезне литературе одређен је према коефицијенту оптерећења студената у савлађивању наставне материје на сваком предмету.

Правилником о издавачкој делатности Факултета заштите на раду који је усвојен 2016. године, и у складу је са Законом о публикацијама и Статутом факултета, уређује се издавачка делатност. Циљ издавачке делатности Факултета је да студентима основних, мастер и докторских академских студија обезбеди литературу чиме би се побољшао квалитет образовног и научно-истраживачког рада на Факултету.

Факултет заштите на раду у Нишу, такође, издаје научни часопис са рецензијом:

"Safety Engineering" (www.safety.ni.ac.rs) ISSN -2217-7124, e-ISSN -2334-6353

СТАНДАРД 9

Правилником о раду библиотеке Факултета заштите на раду прописана је процедура коришћења библиотечког фонда од стране студената као и коришћење читаонице у оквиру библиотеке. Студентима је на располагању још преко 100 интернет прикључака у рачунарским кабинетима и кабинетима наставника и сарадника.

Све учионице су опремљене видео-рачунарском опремом која се користи као средство за одржавање наставе.

Информатички ресурси за савладавање градива су рачунари и друга информатичка опрема. Постоје три рачунарске сале. Опремљене су са 40 рачунара. Обезбеђен је бежични интернет приступ у свим просторијама Факултета.

У последње три године информатички ресурси су, такође, увећани и то за 23 нових РС рачунара, 7 ласерских штампача, 3 видеобима и 10 лаптоп/таблета.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 9:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 9 утврђивањем да поседује све елементе обезбеђења квалитета уџбеничке литературе и библиотеку организовану на начин прилагођен потребама Факултета заштите на раду у Нишу. Факултет има изграђен систем и усвојена нормативна акта којима се регулише квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у складу са Стандардом 9 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

9.2 SWOT анализа			
Елементи анализе		Анализа	Вредност
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Усвојени правилник дефинише поступак одобравања и поступак вредновања	+++
		Повећана мотивисаност наставника за издавање уџбеника и других публикација	++
	W	Оцена квалитета уџбеника често се игнорише	++
	O	Применом правилника обезбедити усаглашениост уџбеника и наставног плана (обим и садржај)	++
		Годишњим планом издавачке делатности прецизно се уређује приоритет и снабдевање уџбеничком литературом	++
T	Финансијска средства за штампање уџбеника	+	
Покривеност предмета уџбеницима и училима	S	Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим предметима је задовољавајућа	++
		Издавање публикација на Факултету је уређено Правилником о издавачкој делатности	++
		Редовније ажурирање уџбеника и друге литературе	+
	W	Мали број издања на светским језицима	+
	O	Међубиблиотечка размена	+++
T	Финансијска средства за штампање уџбеника	++	
Структура и обим библиотечког фонда	S	Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим студијским програмима је задовољавајућа	+++
	W	Мали број основних уџбеника	+
	O	Повећати обим литературе чији су аутори наставници факултета	++
	T	Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечког фонда	++
Постојање информатичких ресурса	S	Информатички ресурси на задовољавајућем нивоу	+++
	W	Реалативно мали број професионалних софтвера	++
	O	Увођење наставе у рачунарским лабораторијама на већем броју предмета	++
	T	Старији професори теже прихватају коришћење информатичких ресурса у настави	++
Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама	S	Стручна спрема и број запослених адекватан обиму	+++
		Стручно усавршавање запослених	+
	W	Одсуства са посла запослених отежава рад других служби и других запослених	+
	O	Континуирано стручно усавршавање запослених	++
T	Недостатак средстава за едукацију и оспособљавање	+	

СТАНДАРД 9

Адекватност услова за рад (простор, радно време)	S	Садашњи услови су задовољавајући	++
	W	Повремено неадекватно одржавање просторије	++
	O	Адаптацијом нових просторија створиће се бољи услови за рад	+++
	T	Повећани број студената захтева већи простор	+

9.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- наставити континуирану набавку репрезентативних издања књига и референтних уџбеника за све студијске програме који се реализују на Факултету
- редовно ажурирати уџбенике и другу литературу у погледу квалитета и квантитета према потребама наставних предмета
- стимулисати наставнике и сараднике за писање уџбеника и друге литературе за предмете на којима су ангажовани
- уложити више финансијских средстава у издавачку делатност Факултета и обезбедити додатна средства за финансирање издавачке делатности и информатичког система из донација и међународних пројеката
- наставити са континуираним стручним усавршавањем запослених у библиотеци и омогућити стручно усавршавање запослених у рачунском центру.

9.4 Показатељи и прилози уз стандард

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

**СТАНДАРД 10.
КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА
ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И
КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ**

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

10.1. Опис стања, анализа и процена стандарда

Статутом и општим актима Факултета дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа и тела, студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса. Правилником о систематизацији послова утврђена је унутрашња организациона структура служби које обављају административно-техничке послове за потребе Факултета. У оквиру стручних органа и органа управљања формиране су одговарајуће комисије чији је делокруг рада дефинисан Статутом Факултета.

Орган управљања на Факултету је Савет Факултета, а орган пословођења Декан Факултета. Факултет има три продекана из реда наставника са пуним радним временом на факултету и то: Продекан за науку и међународну сарадњу, Продекан за наставу и Продекан за квалитет и издавачку делатност. Факултет има и студента продекана кога предлаже и бира Студентски парламент на основу Правилника о раду Студентског парламента Факултета.

Декан је самосталан у обављању свог посла, а за свој рад одговара Савету факултета. Савет Факултета има укупно 19 чланова. Тринаест чланова Савета су представници Факултета које бира Наставно-научно веће Факултета, и то: осам наставника, три сарадника и два радника Секретаријата Факултета. Три представника Савета именује Влада Републике Србије и три представника које именује Студентски парламент Факултета. Избор чланова Студентског парламента врши се према Правилнику о избору чланова студентског парламента, а Студентски парламент ради у складу са Правилником о раду студентског парламента. Сви наведене акти су јавни и истакнути су на сајту Факултета.

Факултет има довољан број запослених, одговарајуће стручности и квалификације за обављање административно-стручних послова за потребе реализације студијских програма, научно-истраживачког рада и осталих активности Факултета. Ненаставно особље је организовано у оквиру посебне организационе јединице – Секретаријата са посебно дефинисаним пословима и радним задацима за свако радно место. Факултет је обезбедио одговарајуће радне услове и мере за остваривање високог нивоа квалитета рада. Факултет пружа могућности за разне облике усавршавања, нарочито стручних сарадника који учествују у реализацији експерименталних вежби са студентима и научним истраживачима. Радом Секретаријата Факултета руководи секретар Факултета, дипломирани правник, који за свој рад одговара Декану Факултета.

Број запослених у библиотеци са високим образовањем (2) одговара стандардима за организовање ових послова с обзиром да на Факултету студира преко 1000 студената. У односу на постојеће стање довољан је број запослених у студентској служби (5), на одржавању информационог система (2) од којих је један са високим образовањем.

Декан на почетку школске године, после усвајања на Наставно-научном већу подноси, Савету годишњи програм рада и извештај о раду у протеклој школској години. У овом извештају се анализирају сви аспекти деловања Факултета и предлажу одговарајуће корективне мере у циљу обезбеђења и унапређења квалитета свих процеса који се одвијају на Факултету.

Орган управљања ради према усвојеном Пословнику о раду, као и други стручни органи, а пре свега Наставно-научно веће.

Информације о раду стручних служби Факултета, као и органа управљања, доступни су студентима и запосленима путем огласних табли и преко интернет страница Факултета (на сајту Факултета налазе се информације о сазиву већа са предлогом дневног реда, записници са седница већа, правилници Факултета).

Последње три године, два пута годишње, Сваке године, једном годишње, спроводе се анкета међу студентима Факултета:

Упитник о вредновању студијског програма, наставе и услова рада за студенте који су завршили основне академске студије.

У оквиру овог упитника питање бр. 7 (Да ли сте задовољни радом стручних служби?) и питање бр. 8 (Да ли сте задовољни радом руководства Факултета?) обухватају процену квалитета рада органа управљања и рада стручних служби. Анкета се налази у прилогу документа – прилог 10.3-1.

Упитник за вредновање студијског програма, наставе и услова рада.

У оквиру овог упитника питање бр. 5 (Да ли сте задовољни опремљеношћу и радом библиотеке?) и питање бр. 6 (Да ли сте задовољни радом студентске службе?) обухватају процену квалитета рада стручних служби. Анкета се налази у прилогу документа – прилог 10.3 - 2.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 10:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 10 с обзиром на то да су Статутом Факултета прецизно дефинисани орган управљања и орган пословођења факултетом, дефинисане су надлежности органа управљања и надлежности органа пословођења, као и њихова одговорност. Такође, Статутом су дефинисане основне надлежности стручних органа, стручних тела, студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса. Систематизација радних места извршена је у складу са законом, Факултет прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља.

СТАНДАРД 10

10.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа	S	Статутом Факултета заштите на раду дефинисане су надлежности	+++
	W	Сложен процес измене Статута Факултета	++
	O	Преузимање организационих модела за управљачко и ваннаставно особље из упоредног законодавства других земаља уз поштовање специфичности домаћег образовног система	+
	T	Недовољна заинтересованост запослених за упознавање за законским прописима и њихову примену	++ +
Дефинисаност организационе структуре	S	Организациона структура јасно дефинисана Статутом Факултета	+++
	W	Недовољно прецизан опис послова и радних задатака	+
	O	Доследна примена усвојених нормативних аката треба да побољша функционисање органа управљања и пословођења	+
	T	Непоштовање радних обавеза и радног времена	++
Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење	S	Транспарентност у управљању на високом нивоу	+++
	W	Недовољна заинтересованост запослених за праћење процеса управљања на Факултету	++
	O	Спровођење усвојених докумената у области управљања	+
	T	Недовољна заинтересованост запослених за праћење процеса управљања на Факултету	++
Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење	S	Постојање свих процедура	+++
	W	Недовољна комуникација запослених при обављању послова	++
	O	Повећање стручности запослених у службама	+
	T	Релативно ниске зараде	++
Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља	S	Захтеви за потребним квалификацијама дефинисани нормативним актима	+++
	W	Недовољна заинтересованост за перманентно усавршавање ненаставног особља	+++
	O	Успостављање система за усавршавање ненаставног особља кроз сарадњу са регионалним и европским институцијама	++
	T	Недовољна мотивација за усавршавање и напредовање	++
Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања	S	Статутом дефинисана транспарентност у раду	+++
	W	Слаба заинтересованост за коришћење доступних информација	++
	O	Већа отвореност и транспарентност у раду	+

СТАНДАРД 10

	T	Несналажење корисника услед великог броја информација	++
Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља	S	Факултет прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља	++
		Омогућено усавршавање ненаставног особља	++
	W	Није предвиђено плановима рада	++
	O	Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање ненаставног особља	+++
	T	Недовољна мотивисаност запослених	++

10.3 ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СТАНДАРДА

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- потребно је увести више систематских метода за мерење и проверу квалитета управљања Факултетом и квалитета рада стручних служби
- потребно је, поред студената, анкетирати и запослене
- у општим актима Факултета прецизније и детаљније уредити питање усавршавања и образовања ненаставног особља
- потребно је вршити систематску проверу ефикасности организационе структуре која је дефинисана општим актима Факултета, и по потреби прилагођавати

10.4 ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ УЗ СТАНДАРД

Табела 10.1. [Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

**СТАНДАРД 11.
КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ**

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду је смештен у згради у ул. Чарнојевића 10А са укупном бруто површином 4375.24 m². Укупан број студената на Факултету на свим акредитованим студијским програмима и свим годинама је 1325. Расположиви простор по студенту је: $4375.24 : 1325 = 3.3 \text{ m}^2/\text{ студенту}$.

Просторни капацитети и опрема Факултета одговарају потребама наставе и истраживања на свим студијским програмима.

Простор који користи Факултет задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове и одговара броју студената који се тренутно школује. За извођење наставе Факултет поседује један амфитеатар, одговарајући број учионица и наставних лабораторија које су опремљене потребном опремом. Амфитеатар и већина учионица је опремљено клима уређајима и аудио-визуелним средствима за извођење савремених мултимедијалних видова наставе. Расположиви простор и опрема обезбеђују квалитетно извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог степена (основне академске студије), другог степена (дипломске академске студије) и трећег степена (докторске академске студије).

На Факултету постоји савремен Рачунарско-информациони центар за реализацију наставног и научно-истраживачког процеса. Инсталирана је локална рачунарска мрежа (LAN). Ова рачунарска мрежа је реализована савременом технологијом и има карактеристике униформности, јединствености, скаларности и транспарентности. Локална мрежа Факултета чини део јединственог информационог система ЈУНИС преко кога је повезана на Универзитетску мрежу, односно Академску мрежу Србије. Интернет конекција је, такође, обезбеђена преко ЈУНИС-а. Обезбеђене су три рачунарске учионице за потребе извођења наставе и коришћење интернета.

На Факултету постоје просторије које су намењене за рад факултетских служби које пружају ненаставну подршку процесу наставе. Ове просторије су опремљене, функционалне и за њихов рад је обезбеђена савремена хардверска и софтверска подршка.

За рад студентског парламента и осталих облика студентског организовања обезбеђене су одговарајуће функционалне просторије.

Простор и опрема се редовно и квалитетно одржавају. Посебна пажња се посвећује обезбеђењу несметаног функционисања електронске опреме кроз њено редовно одржавање и сервисирање.

СТАНДАРД 11

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 11:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 11 поседовањем примерених просторних капацитета: учионица, кабинета, библиотеке, читаонице за квалитетно обављање своје делатности. Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Запосленим наставницима, сарадницима и студентима установа обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама у образовне и научно-истраживачке сврхе. Факултет поседује просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, резање дискова).

Факултет поседује простор и потребну опрему за обављање своје делатности на акредитованим студијским програмима усклађеним са захтевима Стандарда 11 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

11.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S	Просторни капацитети ускађени са бројем студената	+++
	W	Недовољно простора у појединим наставничким и сарадничким канцеларијама за извођење индивидуалне консултативне наставе са студентима	++
		Недовољан просторни капацитет лабораторија	++
		Мањак магацинског простора за библиотечки фонд	++
	O	Повећање просторног капацитета учионица и лабораторија	+++
	T	Мањак финансијских средстава за реализацију проширења читаонице библиотеке и магацинског простора	++
Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме и усклађеност капацитета опреме са бројем студената	S	Углавном адекватна за наставни процес	++
		Могућност коришћења услуга рачунарског центра за све студенте и наставно особље	++
	W	Непостојање адекватне опреме за научноистраживачки рад	++
		Опрема није довољних капацитета у свим лабораторијама	++
	O	Изналажење нових извора за опремање	+++
		Набавка нове опреме из донација и са пројеката	++
	T	Мањак финансијских средстава за осавремењивање опреме	++
		Недостатак иницијативе свих наставника	+

СТАНДАРД 11

Рачунарске учионице	S	Факултет има адекватан простор и опрему	+++
	W	Недовољно лиценцираних софтвера	++
	O	Проширење броја интернет прикључака	+
	T	Обезбеђење средстава за нову опреме	++

11.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- реновирање лабораторијског простора Факултета,
- већа улагања у лабораторијску опрему која је у неким лабораторијама застарела,
- замена информатичке опреме у краћем временском интервалу, након 3 или 4 године, пошто је до сада тај период набавке нових рачунара био између 5 и 6 година,
- изналагање алтернативних начина финансирања, јер још увек нису испуњена сва очекивања и жеље наставника и истраживача Факултета за набавком потребне опреме за наставне и научно-истраживачке активности. Факултет још увек није у могућности да својим капацитетима у потпуности одговори потребама за реализацију наставне и научно-истраживачке активности.

11.4 Показатељи и прилози уз стандард

Табела 11.1. [Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. [Наставно-научне и стручне базе](#)

Прилог 11.1 [Графички прикази објекта](#)

**СТАНДАРД 12.
ФИНАНСИРАЊЕ**

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

12.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и стручних активности што осигурава финансијску стабилност у дугом року.

Финансирање Факултета дефинисано је следећим прописима:

1. Закон о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 - аутентично тумачење, 68/2015 и 87/2016),
2. Уредба о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета ("Сл. гласник РС ", бр. 15/2002, 100/2004, 26/2005, 38/2007 и 110/200, и
3. Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 44/2001, 15/2002 - др. уредба*, 30/2002, 32/2002 - испр., 69/2002, 78/2002, 61/2003, 121/2003, 130/2003, 67/2004, 120/2004, 5/2005, 26/2005, 81/2005, 105/2005, 109/2005, 27/2006, 32/2006, 58/2006, 82/2006, 106/2006, 10/2007, 40/2007, 60/2007, 91/2007, 106/2007, 7/2008, 9/2008, 24/2008, 26/2008, 31/2008, 44/2008, 54/2008, 108/2008, 113/2008, 79/2009, 25/2010, 91/2010, 20/2011, 65/2011, 100/2011, 11/2012, 124/2012, 8/2013, 4/2014 и 58/2014).

Факултет стиче средства за обављање своје делатности из следећих извора:

- средства која обезбеђује Република Србија;
- школарина;
- донација, поклона и завештања;
- средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- накнада за комерцијалне и друге услуге трећим лицима;
- оснивачких права и из уговора са трећим лицима и
- из других извора у складу са законом.

Школарина за студенте који се сами финансирају се утврђује на основу Правилника о мерилима за утврђивање школарине и пружање услуга Факултета заштите на раду у Нишу бр. 03-110/5 од 23. 02. 2016. године и Одлуком о редовним услугома које факултети пружају студентима и оквиру остваривања студијских програма, СНУ бр. 8/16-01-003/15-006 од 20. 04. 2015. године.

Средства која обезбеђује Република Србија намењена су за:

1. материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
2. зараде запослених, у складу са законом и општим актима Факултета;
3. опрему;
4. библиотечки фонд;

СТАНДАРД 12

5. обављање научноистраживачког, односно уметничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
6. научно и стручно усавршавање запослених;
7. подстицање развоја наставно-научног и наставно-уметничког подмлатка;
8. рад са даровитим студентима;
9. међународну сарадњу;
10. изворе информација и информационе системе;
11. издавачку делатност;
12. рад студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
13. финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;
14. друге намене, у складу са законом.

Потребан број наставника, сарадника и ненаставног особља, као и трошкови извођења наставе, уређују се на основу норматива и стандарда рада високошколских установа, које утврђује Влада, на предлог Националног савета за високо образовање, а по прибављеном мишљењу Конференције универзитета.

Средства која обезбеђује Република Србија за зараде запослених се исплаћују на основу Одлуке Декана Факултета заштите на раду у Нишу бр. 01-38/43 од 13. 04. 2016. године, донете на основу члана 100. Статута Факултета заштите на раду у Нишу бр. 03-262/4 од 17.06.2011. год., сходно члану 55. Правилника о систематизацији радних места и послова на Факултету бр. 03-370/3 од 25.09.2015. год., Правилнику о систематизацији радних места и послова на Факултету бр. 03-38/10 од 08.02.2016. год., Уредби о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета ("Сл. гласник РС", бр. 15/2002, 100/2004.....и 110/2007) и Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 44/2001, 15/2002,.... и 58/2014).

Средства остварена по основу прихода од рада на научноистраживачким пројектима расподељују се у складу са уговорима о реализацији научноистраживачких пројекта потписаним са надлежним министарством и појединачним решењима за расподелу средстава надлежног министарства.

Остала средства која обезбеђује Република Србија расподељују се и троше на основу појединачних решења надлежног министарства а у складу са усвојеним финансијским планом за текућу годину.

Остала средства које Факултет стиче чине сопствене приходе Факултета који се према финансијском плану користе за следеће намене:

- трошкове пословања;
- зараде запослених у складу са законом и општим актима Факултета;
- набавку и одржавање опреме;
- обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
- подстицање развоја наставног подмлатка;
- рад са даровитим студентима;
- рад Студенског парламента;
- међународну сарадњу;
- изворе информација и информационе системе;
- друге намене у складу са законом.

Из дела сопствених прихода део средстава се користи за увећање основне зараде запослених у складу са чл. 58 Правилника о раду на Факултету бр. 03-370/3 од 25.09.2015. год и 03-110/3 од 23. 02. 2016. године. Основ за увећање зараде по основу радног учинка је основна зарада запосленог за месец у коме се исплаћује увећање и даје се искључиво из средстава која стиче Факултет по основу остварених прихода из члана 60. Закона о високом образовању. О висини увећања зараде по основу радног учинка из става 1. овог члана одлучује декан самостално или на предлог руководилица организационих јединица. Декан има обавезу да периодично обавештава Савет Факултета о исплаћеном увећању зарада запослених по основу радног учинка. Основна зарада запослених може се увећати по основу радног учинка и више од 30% на основу одлуке Савета Факултета.

Из дела сопствених прихода део средстава се користи за покриће материјалних трошкова у складу са усвојеним финансијским планом за текућу школску годину.

Средства остварена од пружања комерцијалних услуга трећим лицима расподељују се у складу са Правилником о раду центара за трансфер технологија на Факултету заштите на раду у Нишу, бр. 03-127/3 од 29. 02. 2016. године и Правилником о раду Центра за техничка испитивања Факултета заштите на раду у Нишу, бр. 03-127/4 од 29. 02. 2016. године.

Квалитет финансирања се остварује:

- доследним поштовањем правила и прописа о припреми, разматрању и усвајању финансијског плана и других аката у области финансијског планирања;
- доследном контролом распоређивања и коришћења финансијских средстава;
- спречавањем ненаменског или нерационалног трошења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих превентивних и корективних мера.

Дугорочна финансијска стабилност и ликвидност обезбеђује се континуираним повећањем извора прихода, праћењем релевантних финансијских показатеља и предузимањем корективних акција кроз измену дугорочног и оперативног финансијског плана, у складу са пословном стратегијом и пословним планирањем.

Финансијски план и план инвестиција

Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава у циљу обезбеђења финансијске стабилности и ликвидности у дужем периоду и иста се исказује и евидентира у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Финансијским планом се планира обим прихода и обима расхода за једну годину.

Планом инвестиција се планира обим инвестиција у набавци нефинансијске имовине (рачунарске опреме, лабораторијске опреме и опреме намењене за образовање и канцеларије) и уређењу простора. План инвестиција је саставни део финансијског плана.

Финансијски план и план инвестиција припрема декан Факултета, уз сарадњу са ресорним продеканима и руководиоцем рачуноводствено-финансијске службе,

СТАНДАРД 12

водећи рачуна о активностима Факултета предвиђене Планом рада Факултета за одговарајучу школску годину, као и потребе за финансијском стабилношћу у дужем временском периоду.

Финансијским планом планирана расподела средстава подразумева редовну исплату зарада свих запослених у сталном радном односу и по другим законским основима и покривеност материјалних трошкова (ПТТ, комуналне услуге, топлотна енергија, коришћење грађевинског земљишта, услуге платног промета, службена путовања, информатичка и друга опрема, потрошни канцеларијски материјал, библиотечки фонд, активности студената и Студентског парламента, финансирање научноистраживачког рада и професионалне едукације запослених, подстицање развоја научноистраживачког подмлатка, рада са надареним студентима, текуће и инвестиционо одржавање и друге намене, у складу са законом.)

Наставно-научно веће Факултета на основу образложења декана усваја предлог финансијског плана и доставља

план инвестиција усваја Савет Факултета, по правилу, најкасније до краја текуће године за наредну буџетску годину.

За реализацију финансијског плана задужен је декан Факултета који у складу са позитивним прописима и Статутом Факултета обавља послове из своје надлежности.

Декан је наредбодавац за извршење финансијског плана.

Финансијски извештај

Руководилац финансијско-рачуноводствене службе припрема финансијски извештај за претходну буџетску годину најкасније до 28. фебруара наредне године и подноси га надлежним директним корисницима средстава буџета Републике Србије преко Управе за трезор.

На основу поднетног финансијског извештаја Руководилац финансијско-рачуноводствене службе припрема припрема Извештај о пословању за претходну буџетску годину на основу евиденције о примљеним средствима и извршеним плаћањима преко Управе за трезор.

Извештај о пословању садржи:

- структуру текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за период јануар - децембар за следеће изворе прихода:буџет, сопствени приходи и примања од продаје нефинансијске имовине;
- структуру текућих расхода и издатака за нефинансијску имовину за период јануар - децембар за следеће изворе расхода: расходи за запослене, коришћење услуга и роба, употреба основних средстава и амортизација, издаци за нефинансијску имовину и остали трошкови (донације, порези, таксе ...);
- структуру текућих расхода према извору финансирања;
- спецификацију расхода за коришћење услуга и роба према контима.

Сагласнот на извештај о пословању даје декан Факултета.

Наставно-научно веће Факултета на основу образложења декана Факултета и руководиоца финансијско-рачуноводствене службе усваја предлог извештаја о пословању и доставља га Савету факултета на доношење.

Извештај и пословању усваја Савет Факултета, по правилу, најкасније до краја марта текуће године за претходну буџетску годину.

СТАНДАРД 12

Транспарентност

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз финансијске планове које усваја Савет на предлог Наставно-научног већа.

Факултет обезбеђује јавност финансијског пословања кроз извештај о пословању који је урађен на основу финансијског извештаја који усваја Савет факултета у коме су заступљени представници наставника, сарадника, студената, ненаставног особља и представници оснивача а на предлог Наставно-научног већа.

Финансијски извештај се доставља Управи за трезор најкасније до 28. фебруара текуће године за прошлу календарску годину.

Усвојени финансијски планови, извештаји о пословању и финансијски извештаји се јавно објављују на интернет станици Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-03-FP%20i%20izvestaji.html>.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 12:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 12 јер има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности. Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања.

СТАНДАРД 12

12.2 SWOT анализа			
Елементи анализе		Анализа	Вредност
Извори финансирања; Дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад; Финансијско планирање и одлучивање; Јавност начина употребе финансијских средстава.	S	Редовни приходи из буџета намењених за зараде запослених и рад наставног особља на научноистраживачким пројектима	+++
		Стицање прихода од учешћа у научноистраживачким пројектима	+++
		Значајан удео сопствених прихода у укупним приходима Факултета	+++
		Стабилни извори финансирања	+++
		Средства транспарентна а финансијско пословање подложно контроли	+++
		Транспарентност трошења средстава	+++
		Самосталност у финансијском планирању и одлучивању	++
	W	Недовољна средства из буџета за покривање текућих материјалних трошкова	+++
		Неучествовање локалне самоуправе у финансирању високог образовања	++
		Недовољно дефинисани критеријуми за дефинисање радног доприноса	++
	O	Проширење сарадње са значајним привредним субјектима	+++
		Развијена научноистраживачка делатност на Факултету	+++
		Професионално управљање финансијама	++
		Повећање прихода учествовањем у међународним пројектима	+++
	T	Неактивност у тражењу нових извора финансирања	++
		Економска криза у земљи и окружењу	++
		Неповољна привредна ситуација у земљи	++
		Политичка нестабилност у земљи	++
		Нелојална конкуренција приватних факултета	+++
		У настојању да оствари додатна финансијска средстава, Факултет ризикује да смањи квалитет наставе и научноистраживачког рада	+++
Изразито лош материјални положај студената		++	
Могућност смањивања финансијске аутономије Факултета		++	
Један број запослених није довољно мотивисан да узме учешћа у активностима којима се стичу сопствени приходи Факултета		++	
Необјављивање резултата пословања на интернет страници Факултета	++		

12.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Стимулисати наставнике за учешће на пројектима, а посебно на међународним пројектима.
- Активније коришћење кадровске и техничке логистике кроз рад Канцеларије за међународну сарадњу за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката.
- Повећати удео сопствених средстава које Факултет самостално остварује пружањем комерцијалних услуга.
- Повећати удео сопствених прихода у опремање Лабораторија.
- Обезбедити добру финансијску подршку истраживачком раду.
- Покренути и проширити сарадњу са другим научно-истраживачким организацијама.
- Покренути и проширити сарадњу са значајним привредним субјектима и повећати приходе од стручних услуга трећим лицима.
- Спровести детаљну анализу потреба и финансијске оправданости акредитовања нових Лабораторија и одржавања акредитације постојећих Лабораторија на националном и међународном нивоу.

12.4 Показатељи и прилози уз стандард

Прилог 12.1. Финансијски план

Прилог 12.1.а. [Финансијски план за 2014.](#)

Прилог 12.1.б. [Финансијски план за 2015.](#)

Прилог 12.1.ц. [Финансијски план за 2016.](#)

Прилог 12.2 [Финансијски извештај за претходну 2015 календарску годину](#)

**СТАНДАРД 13.
УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И
ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА**

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

13.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Улога студената у самовредновању и провери квалитета остварује се:

- радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима Факултета,
- радом студентских организација,
- анкетирањем које спроводи Комисија за обезбеђење квалитета,
- изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као и
- изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета Факултета.

У складу са Статутом Факултета представници студената учествују у раду (Прилог 13.1):

- Савета Факултета (3 представника),
- Наставно-научног већа Факултета (12 представника),
- Комисије за обезбеђење квалитета (2 представника) и
- Комисије за самовредновање (1 представник).

У оквиру делокруга рада органа и стручних тела Факултета студенти активно учествују у реализацији конкретних задатака и доношењу одлука у вези развоја и унапређења квалитета студијских програма, курикулума, унапређењу и имплементацији стратегије, стандарда и процедура обезбеђења квалитета, указују на проблеме везане за извођење наставног процеса, дају предлоге за унапређење квалитета наставног процеса, учествују у организацији студентских анкета, анализи добијених резултата и предлагању конкретних мера са циљем решавања појединих проблема.

С обзиром на значај улоге студената у процесу обезбеђивања и унапређења квалитета наставног процеса на Факултету, систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса одвија се кроз периодично анкетирање студената.

Организовање и спровођења анкетирања студената о систему и елементима квалитета Факултета дефинисано је процедуром „Систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета (ознака документа Q-SE.P13.1)“.

Планом рада Комисије за обезбеђење квалитета два пута годишње врши се анонимно оцењивање студијских програма, наставе и услова рада и педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. У оквиру анкета студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада ненаставних служби и управе Факултета (Прилог 13.2).

Вредновање студијских програма, наставе, услова рада, педагошког рада наставника и сарадника Факултета спроводи се континуирано. Резултате вредновања анализира и усваја Комисија за обезбеђење квалитета (Прилог

СТАНДАРД 13.

13.3). Наставно-научно веће Факултета разматра резултате вредновања од стране студената и предлаже мере за побољшање квалитета. Збирни резултати анкета, без личних података о појединим наставницима и сарадницима, се јавно објављују на интернет страници Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/002-03-04-01-Izve%C5%A1taji.html>

На Факултету заштите на раду у Нишу делују следеће студентске организације: Савез студената Факултета:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/013-03-01-StudSavez-Aktuelno.html>

и Студентски парламент:

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/013-02-StudentskiParlament.html>

Укључивањем у неку од наведених студентских организација, студенти остварују своја права и интересе, баве се различитим ваннаставним активностима и утичу на побољшање квалитета студирања. На овај начин студенти су укључени у целокупни поступак обезбеђивања квалитета, од прикупљања података, преко формирања извештаја о самовредновању, доношења мера за побољшање квалитета, до доношења докумената којима се обезбеђује квалитет високошколске установе.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 13:

На основу спроведене анализе може се закључити да Факултет заштите на раду у Нишу има реалне показатеље да је испунио захтеве Стандарда 13 у области улоге студената у самовредновању и провери квалитета. Студенти у области самовредновања и провере квалитета остварују своје активности кроз рад студентских организација и студентских представника у органима и телима Факултета, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе. Међутим, упркос напору Комисије за обезбеђење квалитета, на изградњи културе квалитета међу студентима, и чињенице да је значајан број студента свестан значаја сопствене улоге у вредновању квалитета различитих аспеката рада Факултета, још увек нису остварене тежње Комисије за обезбеђење квалитета да култура квалитета буде прихваћена од стране свих студената (показатељ слаба излазност студената при вредновању) како би се оптимално остварили аспекти стратегије квалитета у овом домену. У том циљу, биће предузете додатне активности Комисије за обезбеђење квалитета и Студентског парламента на подизању свести студената о значају изражавања мишљења при вредновању свих активности на Факултету.

13.2 SWOT анализа

Спроведена предходна анализа, у току трогодишњег периода, указује да су нормативно студенти укључени у свим телима Факултета у складу са Законом о високом образовању, што даје основу да се дају следеће квантитативне оцене:

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета	S	Представници студената су чланови Савета Факултета, Наставно-научно веће, Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање	+++
		Јасно дефинисане надлежности студената у телима за обезбеђење квалитета	+++
	W	Недовољна активност представника студената у Комисијама	+++

СТАНДАРД 13.

		Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена	++
	O	Избору представника студената, у органима и стручним телима Факултета, треба бити посвећена посебна пажња	++
	T	Став студената да се остваривање њихових права огледа једино у постављању захтева за добијање олакшица, које су у колизији са правилима студирања прописаним Статутом и одговарајућим правилницима	++
Учешће студената у самовредновању и провери квалитета	S	Систематско праћење и вредновање квалитета на Факултету одвија се кроз периодично анкетирање студената	+++
	W	Слабији одзив студената за учешће у анкетирању	+++
		Недовољна заинтересованост и објективност студената у испуњавању студентских анкета	+++
		Нередовно анкетирање дипломираних студената у предходном периоду	++
	O	Организација семинара о значају улоге студената у систему унапређења квалитета	+++
		Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетирања	++
	T	Недовољна мотивисаност једног дела студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета и вредновању квалитета рада Факултета	++
		Губитак мотивисаности студената за учешће у самовредновању и провери квалитета због незадовољства реализацијом корективних мера	++
Студентска евалуација установе, студијских програма, наставе	S	Студенти су укључени у процес евалуације установе, усаглашавања и развоја курикулума на свим студијским програмима на Факултету, преко својих представника у Наставно-научном већу, Савету Факултета и одговарајућим Комисијама	+++
		Успостављена процедура анкетирања редовних и дипломираних студената и спроведена анкета	+++
		Резултати вредновања се јавно објављују на интернет страници Факултета	++
	W	Пасивност студената, како у процесу наставе, тако и у процени квалитета студијских програма, педагошког рада	++

СТАНДАРД 13.

		наставника и сарадника и услова рада	
		Нередовно анкетирање дипломираних студената у предходном периоду	+++
	О	Упознавање студената са ефектима спроведене анкете тј. о предузетим активностима и спровођењу корективних мера у циљу побољшања квалитета наставног процеса	++
	Т	Незаинтересованост студената за резултате вредновања	++
		Несагледавање велике користи од процеса праћења и обезбеђења квалитета од стране дипломираних студената	+++

13.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Интензивније промовисати и примењивати усвојену Стратегију обезбеђења квалитета и пратеће документе.
- Организовати предавања о улози студената у систему обезбеђења и унапређења квалитета, а са циљем развија културе квалитета кроз масовније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања.
- Перманентно радити на подизању нивоа свести студената о значају системског праћења и периодичне провере квалитета.
- Дефинисати јасне критеријуме у којој мери добијена оцена педагошког рада наставника утиче на избор наставника.
- Обезбедити адекватно информисање студентске популације од стране њихових представника о резултатима изведене анкете.
- Уредити процес спровођења анкета Студентског парламента о свим за њих релевантним питањима.

13.4 Показатељи и прилози уз стандард**Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета**

Прилог 13.1.а. [Одлука представници студената у Савету Факултета](#)

Прилог 13.1.б. [Одлука представници студената у ННВ Факултета](#)

Прилог 13.1.в. [Одлука о именовану чланова Комисије за обезбеђење квалитета](#)

Прилог 13.1.г. [Одлука о именовану чланова Комисије за самовредновање](#)

Прилог 13.2. [Анкете студената](#)**Прилог 13.3. Извештаји о студентском вредновању**

Прилог 13.3.а. [Извештај о студентском вредновању студијског програма основних и мастер академских студија и рада наставника и сарадника школске 2015-2016](#)

**СТАНДАРД 14.
СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА
ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА**

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Доношењем Стратегије обезбеђења квалитета и усвајањем Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, као и избором Комисије за обезбеђење квалитета, Факултет је обезбедио институционалне оквире за систематско праћење и периодичну проверу квалитета рада Факултета.

Периодична провера квалитета

Факултет, у складу са усвојеном Стратегијом обезбеђења квалитета, Политиком квалитета и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, врши редовно спровођење постојећих процедура за обезбеђивање, проверу и оцену квалитета свих области обухваћених процесом самовредновања. За припрему стандарда и поступка обезбеђења квалитета, њихово доследно спровођење и периодично анализирање квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког рада, литературе, ресурса и других важних показатеља задужене су Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за самовредновање и Комисија за наставу Факултета. Поред свега наведеног, оне имају и задатак да саставе писани извештај о самовредновању и да, у складу са оствареним резултатима, предлажу мере унапређења квалитета, које се реализују у сарадњи са Наставно-научним већем и деканом Факултета. На тај начин се ради на реализацији утврђене Мисије и Визије Факултета.

У циљу очувања реномеа и вишедеценијске репутације једне од водећих образовних и научно-истраживачких институција у области Инжењерства заштите животне средине и заштите на раду, Факултет врши систематску контролу појединих сегмената обезбеђења квалитета. Један од основних инструмената за евалуацију наставног процеса јесу анонимне студентске анкете. У том смислу, студенти су у обавези да два пута годишње попуне студентске анкете, које им се достављају на крају сваког семестра. Том приликом, они се позивају да искажу своје задовољство појединим студијским програмима и наставницима, односно сарадницима који су на њима ангажовани. Анкете садрже информације о педагошком раду предавача, њиховој редовности на часовима и консултацијама, начину презентовања материје, као и о усклађености испита и предаваног градива. Такође, кроз слободно (текстуално) поље, студенти имају прилику да дају свој општи коментар о предавачу или да се осврну на питања која анкетом нису обухваћена. Осим анкета које се односе на квалитет наставног процеса, међу студентима се спроводе и анкете о објективности оцењивања. Оне се односе, како на објективност самих наставника, тако и на организацију и начин полагања испита. На тај начин, студенти су позвани да, кроз процену уложеног времена у праћење наставе и реализацију предиспитних и испитних обавеза, искажу своје мишљење о броју ЕСПБ које носи конкретан предмет и мерама за побољшање објективности оцењивања. Поред тога, студенти се посебно анкетирају и по питању рада стручних служби Факултета. На основу резултата анкете врши се процена квалитета рада служби са којима студенти имају директан контакт.

За разлику од претходних anketa, које се односе на све студенте, дипломирани студенти и студенти који су завршили први ниво студија, имају обавезу да испуне anketu која се односи на процену студијског програма на ком су студирали. На тај начин се стиче увид у задовољство студената условима рада на појединим студијским програмима, који обухватају величину група, квалитет и опремљеност лабораторија и учионица, и друго. Затим, врши се оцена квалитета плана и програма појединих студијских програма, у смислу стручних, обавезних и изборних предмета, односа теоретске и практичне наставе и слично. Од студената који су се запослили или имали прилике да раде праксе у привреди, очекује се и процена у којој мери су били оспособљени за рад и даље напредовање. На основу резултата анкетирања, имајући у виду све коментаре испитаника, предлажу се корекционе мере на оним местима где је то потребно. Осим кроз студентске ankete, студенти имају улогу у процесу самовредновања узимањем учешћа у раду органа задужених за процес самовредновања (Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за самовредновање).

Независно од спровођења anketa, периодично се раде анализе пролазности на испитима и колоквијумима. Посебна пажња се посвећује анализи пролазности на предметима са нижих година студија, које прати велики број студената. У сарадњи са продеканом за наставу, са почетком нове школске године, ради се детаљна анализа пролазности по појединим годинама и испитима. На тај начин се добија увид у проценат студената који су уписали наредну студијску годину, као и о просечном броју ЕСПБ студената.

Поред анкетирања студената врши се периодично и анкетирање наставног и ненаставног особља о условима рада, начину управљања и руковођења Факултетом и другим процесима који се одвијају на Факултету.

Самовредновање

На основу усвојених докумената из области обезбеђења и провере квалитета, извршена је друга свеобухватна провера квалитета рада на Факултети чији је резултат овај Извештај о самовредновању. Поштујући обавезу периодичности израде Извештаја о самовредновању претходни извештај Факултет је сачинио и поднео Комисији за акредитацију и проверу квалитета 2007. године у поступку акредитације Факултета и студијских програма.

У овом циклусу самовредновања коришћена су (негативна) искуства из првог циклуса, али, док је циљ првог циклуса био да постави оквир и дефинише основне елементе система за праћење и унапређење квалитета, у овом, другом циклусу самовредновања циљ је било много конкретније преиспитивање мерљивих индикатора квалитета у свим областима утврђеним Стратегијом обезбеђења квалитета.

Поступак самовредновања започет је планирањем активности, утврђивањем начина и динамике сакупљања података, утврђивањем индикатора квалитета и садржине упитника за анкетирање. Након прикупљања података спроведене су различите врсте анализа. Неке показатеље анализирала је Комисија за обезбеђење квалитета и Комисија за самовредновање, а за све стандарде спроведена је SWOT анализа важних показатеља. Анализа је у великој мери била усмерена на податке добијене анкетирањем студената о квалитету рада Факултета у важним областима, и о квалитету студијских програма и наставе.

Резултат поступка самовредновања је Извештај о самовредновању. Извештај усваја Наставно-научно веће Факултета, на предлог Комисије за

СТАНДАРД 14

самовредновање и доступан је јавности јер се у електронском облику објављује на интернет страници Факултета. Такође, са резултатима самовредновања упознати су сви наставници и сарадници, преко стручних органа Факултета, али и Савет Факултета као орган пословођења одговоран за усвајање Стратегије обезбеђења квалитета, као и студенти преко Студентског парламента.

Јавност и транспарентност поступка самовредновања обезбеђена је и објављивањем релевантних докумената (који чине прилоге уз овај Извештај) на интернет страници Факултета, на пример, различитих извештаја Комисије за обезбеђење квалитета, Стратегије обезбеђења квалитета, Извештаја о резултатима студентских анкета, и слично.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 14:

Факултет активно и у континуитету ради на прикупљању и периодичној провери квалитета, и у том смислу у великој мери испуњава захтеве Стандарда 14. У спровођењу поступака предвиђених Стратегијом обезбеђења квалитета учествују равноправно и студенти и запослени, што је знак о генералном присуству свести о процесу провере и унапређења квалитета. Истовремено, у циљу даљег напредовања и одржавања тренда повећања квалитета, има простора за увођење додатних процедура које ће подстицати све субјекте на ревносан и доследан рад на спровођењу Стратегијом дефинисаних поступака, као што су анкете послодаваца и студента који раде у струци.

СТАНДАРД 14

14.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност	
Континуитет у реализацији процеса обезбеђивања квалитета и периодичност процеса прикупљања података о квалитету	S	Студентска вредновања која су предвиђена процедурама врше се по предвиђеној динамици	+++	
		Стратегија управљања Факултетом усаглашена је са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству	++	
		Анализе пролазности студената у испитним роковима	++	
		Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе конитуирано	+++	
	W	Одсуство истрајности у спровођењу корекционих мера	++	
		Недовољна заинтересованост и објективност у испуњавању студентских анкета	++	
		Игнорисање резултата анкетања	+	
		Недовољно се користе подаци добијени контролама квалитета за планирање будућих активности	++	
	O	Спровођење Акционог плана	+++	
		Спровођење Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета	++	
		Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетања	++	
	T	Занемаривање многих активности након предаје акредитације.	+++	
		Недовољна заинтересованост наставног особља и студената	++	
		Незадовољавајуће ангажовање једног броја наставника и сарадника у активностима периодичних провера квалитета	+	
	Постојање инфраструктуре за системско праћење и обезбеђење квалитета	S	Статутом дефинисана Комисија за обезбеђење квалитета и њене надлежности	+++
		W	Незаинтересованост запослених за активније учешће у обезбеђивању квалитета	+++
Неспремност појединих наставника и сарадника Факултета да се усавршавају у коришћењу нових технологија, наставних метода и техника			++	
Недовољна средстава за сарадњу и размену искустава о процесу провере квалитета са страним високошколским установама			+	
O		Давање већих овлашћења Комисији за обезбеђење квалитета	+++	
		Већа техничка подршка Комисији за обезбеђење квалитета	+	
		Факултет има веће информатичке могућности	++	

које се могу искористити у процесу контроле

СТАНДАРД 14

		квалитета и испуњености стандарда	
		Детаљно тумачење резултата анализе квалитета и рад на доследном спровођењу корективних мера	++
		Додатно подизање свести о важности провере квалитета и спровођењу мера за побољшање међу наставницима	+++
		Управа Факултета даје јаку подршку даљем унапређењу система обезбеђење квалитета на Факултету	+++
	T	Недостатак спремности запослених за промене постојећег система функционисања процеса на Факултету	+++
		Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провере квалитета и корективних мера	++
Преоптерећеност појединих наставника радом у Комисији за обезбеђење квалитета и потенцијални губитак мотивације		++	
Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената	S	Успостављена процедура за анкетање дипломираних студената и спроведена анкета	+++
		Одржавање комуникације са бившим студентима остварује се кроз алумни Факултета	++
		Комуникација Факултетата са послодавцима у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената	+
	W	Незаинтересваност дипломираних студената за анкетање	+
	O	Успостављање партнерског односа са послодавцима и дипломираним студентима	+++
	T	Несагледавање велике користи од процеса праћења и обезбеђења квалитета од стране дипломираних студената	+++
Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству	S	Студијски програми усаглашени са другим високошколским установама у земљи и иностранству	++
	W	Недовољна међународна сарадња	+++
	O	Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научно-истраживачког рада	+++
		Размена наставног особља и студента	++
	T	Незаинтересованост наставног особља за успостављање међународне сарадње	++
Јавност резултата процене квалитета	S	Сва усвојена документа везана за контролу квалитета доступна су јавности на интернет страници Факултета	+++
		Резултати вредновања се јавно објављују на интернет страници Факултета	++
	W	Не објављују се појединачне оцене наставног особља	++
	O	Транспарентност резултата вредновања наставника и сарадника	++
	T	Злоупотреба јавно објављених података	++

14.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Подизање свести о значају системског праћења и периодичне провере квалитета.
- Коришћење систематичног прикупљања података и њихово анализирање у сврхе утврђивања и спровођења детаљних корекционих мера и трајног побољшања квалитета.
- Проналажење адекватних начина за мотивисање запослених и за учествовање у процесу праћења и контроле квалитета, који осим постојећих периодичних провера, подразумевају и самоиницијативне анализе успеха студената.
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве унапређењем наставе и научно-истраживачког рада и покренути потрагу за партнерским институцијама.
- Инсистирати на анонимности студентских анкета, како би студенти давали што објективнији суд о појединим питањима.
- Инсистирати на јавности остварених резултата процеса провере квалитета и корективних мера за побољшање квалитета.
- Континуирано обезбеђивање и анализа што веће количине повратних информација од стране компанија, Националне службе за запошљавање и дипломираних студената.

14.1 Показатељи и прилози уз стандард

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују системско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе

<http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-01-PolitikaKvaliteta.html>

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ

Ниш, Чарнојевића 10 А, Србија
Телефон: 018 529 701
Телефакс: 018 249 962

www.znrfak.ni.ac.rs